

محمود حجتی وزیر جهاد کشاورزی تصریح کرد

مدیریت بر تولید و واردات شکر با هدف افزایش انگیزه تولید داخل

دست آوریم و تراز غذایی کشور را از منهای ۱.۸ میلیارد دلار در سال ۹۲ به منهای ۵/۵ میلیارد دلار در سال ۹۳ کاهش دهیم. امید داریم تراز غذایی کشور تا پایان سال به کمتر از منهای ۴ میلیارد دلار برسد. حجتی بهبود تراز غذایی را ناشی از افزایش تولید داخلی و کاهش واردات و بخشی از آن را مربوط به کاهش قیمت‌های جهانی دانست.

وی بر حفظ منابع پایه آب، خاک، جنگل و مرتع تأکید و در عین حال تصریح کرد: ما برای تأمین غذا، ناچاریم از منابع پایه تولید بهره‌برداری کنیم، اما نه به هر قیمتی و از این رو، نگاه ما در بهره‌برداری، حفظ این منابع است.

حجتی درباره نرخ رشد بخش کشاورزی در برنامه ششم، اظهار داشت: نرخ رشد بخش کشاورزی را در برنامه ششم توسعه ۵ درصد پیش‌بینی کرده‌ایم و این عدد دست یافتنی است. وی گفت: در شش ماهه نخست امسال با وجود محدودیت‌ها، نرخ رشد بخش کشاورزی ۵/۷ درصد بود.

ادامه در صفحه ۱۱

وی در گفت‌وگوی پایان سال ۱۳۹۴ با خبرنگاران به نکات قابل توجهی اشاره کرد و گفت: تولید چغندر در سال ۹۲ ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تن و سال گذشته ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تن بود که به ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار تن در سال ۹۴ رسیده است که حدود ۳۰۰ هزار تن افزایش شکر حاصل از چغندر نسبت به سال ۹۲ خواهیم داشت. وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه مدیریت واردات شکر در افزایش انگیزه کشاورزان و تولید چغندر مؤثر بوده، یادآور شد: در سال ۸۵ نزدیک به ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تن شکر وارد کشور شد در حالی که نیاز به واردات ۵۰۰ هزار تن بود. وی نیاز شکر مصرفی کشور را ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تن دانست و بر مدیریت تولید و واردات شکر مورد نیاز تأکید داشت. محمود حجتی در نشست خبری با بیان اینکه تراز غذایی کشور در چند سال اخیر وابسته و منفی بوده است، گفت: با توجه به توسعه اقتصادی، افزایش نرخ رشد در حوزه کشاورزی و تقاضاهای داخلی توانسته‌ایم موفقیت‌های چشمگیری به

نقش شخصیت افراد در رخدادها و تحولات ملی را نمی‌توان یکسره نادیده گرفت و همه امور را جبری و به جبر زمان و اقتضائات نسبت داد. اگر همه امور را به سیستم و سازمان برگردانیم و نقش شخصیت، سابقه، کارنامه و برنامه افراد را در هر تحول کوچک و بزرگ نادیده بگیریم، از خود سلب اختیار کرده‌ایم. مصداق قابل تأمل و جذاب این مفهوم را می‌توان رویکرد و کارکرد محمود حجتی وزیر جهاد کشاورزی دولت یازدهم و وزیران جهاد کشاورزی دولت‌های قبلی دانست.

محمود حجتی به عنوان وزیری که باید بخش تولید را حمایت و کشاورزی را از گزند و آسیب‌های واردات رانتهی مصون نگه دارد، با مراجعه کارشناسانه به آمار و اطلاعات و شنیدن حرف‌های تولیدکنندگان راه را برای تحول در رویکرد به دو مقوله تولید داخلی و واردات اقدام‌های کارشناسی انجام داده است. نتیجه این اقدام‌ها قطع واردات شکر رانتهی و خارج از قاعده از زمستان ۱۳۹۳ و کل سال ۱۳۹۴ است.

سرمقاله

فرصت‌ها و تهدیدهای ۱۳۹۵

بهمن دانایی

چراغ راه آینده آدمی به چند چیز است که روشن و فروزان می‌ماند و خاموشی را به خود راه نمی‌دهد. «امید» همان چراغ همیشه روشن زندگی آدمی است که اگر روزی به هر دلیل کم سو شود یا به سوی خاموشی برود، روح و روان انسان را پژمرده و گل زندگی‌اش را می‌خشکاند. امید به آینده‌ای روشن و فروزان به ویژه برای کسب و کار حتی از سرمایه، درآمد و سود بالاتر است و بدون وجود آن به دست آوردن دیگر مقوله‌ها کاری ناممکن می‌شود. امید به آینده به مثابه یک نیروی پیش‌برنده به ویژه در روزهای سخت و در مراحل آخر را باید جدی گرفت. روزهای پایانی سال ۱۳۹۴ و در آستانه بهاری و سبز شدن زندگی طبیعت از هنگامه‌هایی است که اهالی کسب و کار را درمی‌نوردد و آنها را وادار می‌کند چشمی به گذشته و چشمی به آینده داشته باشند.

تلخ و شیرین ۱۳۹۴

رشد ۳ درصدی تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۳ که آمار آن از سوی بانک مرکزی اعلام شد و شرایط روحی - روانی مناسب پس از روی کار آمدن دولت جدید همه چیز را برای سال خوب ۱۳۹۴ فراهم کرده بود.

ادامه در صفحه ۲

مادداشت

در انتظار روزهای بهتر

سپری شدن دقایق و ساعت‌ها و روزها به دلیل حقیقت وجودی غیرقابل خدشه‌شان و به دلیل اینکه حتمی و غیرقابل توقف‌اند در همان لحظه هرگز احساس نمی‌شوند. روزها و هفته‌ها باید سپری شود تا در یک نقطه از زمان انسان درک کند که چه روزهایی سپری شده‌اند. در ایران باستان روزهای ایستایی لحظه‌ای زمان عموماً در پایان زمستان است. در حالی که اقلیم ایران سرد است و به نظر می‌رسد خواب زمستانی چیره شده بر طبیعت مجال بیداری آدمی و طبیعت را برای همیشه از آنها گرفته است، بهار و سبزی و شادابی در زیر پوست آدمی و طبیعت در حال جان گرفتن است. ایرانیان که شاهد افول سردی و زمستان هستند معمولاً در این روزها از یک سو به سال سپری شده نگاه می‌کنند و حساب و کتاب می‌کنند که سود کرده‌اند یا زیان و از سوی دیگر چشم به آینده می‌دوزند. بررسی و کالبدشکافی خوب و بد روزها و هفته‌های سپری شده برای درس‌آموزی و دوری کردن از کاستی‌ها و کژی‌ها برای انسان، سازمان، بنگاه و جامعه یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است. این درس‌آموزی ضروری اما باید قاعده و روش داشته باشد و البته قبل از روش و قاعده نیازمند یک بازسازی ذهنی برای کسی است که می‌خواهد بررسی کند. این بازسازی ذهن نیازمند جسارت و شجاعت زیاد برای نقد از درون است.

ادامه در صفحه ۲

بهار زیبا و نوروز باستانی بر خانواده بزرگ صنعت قند و شکر
و کشاورزان زحمتکش خجسته باد

فرصت‌ها و تهدیدهای ۱۳۹۵

در انتظار روزهای بهتر

ادامه از صفحه اول

آدمی باید آن اندازه دلاوری داشته باشد که همه کاستی‌ها و کژی‌های کارنامه یک ساله خویش را با دقت، انصاف، بی‌رودریایی و کارشناسانه داوری کند. در صورتی که انسان در ارزیابی کارنامه ذهنی و فلسفی زندگی خویش غمض عین کرده و خود را به آن راه بزند که کاستی‌ها را نبیند توشه مناسب بر نمی‌دارد و احتمال خطا در سال بعد و آینده را افزایش می‌دهد. از سوی دیگر اما بررسی و ارزیابی سازمان و بنگاه است که باید سروقت و با حضور تمام کارکنان و مشارکت فعال آنها انجام شود. مدیران بنگاه‌های اقتصادی و صنعتی در این ارزیابی باید روش و قاعده کارشناسانه را به کار گرفته و به هر عامل مؤثر در رفتار و گفتار و نتیجه‌گیری بنگاه وزن مناسب دهند. دیده شده است برخی مدیران بنگاه‌ها به جای اینکه ضعف‌ها و کاستی‌های بنگاه خویش را از درون جستجو کنند. در یک داوری عجیب نقطه ثقل بررسی‌ها را در بیرون بنگاه جستجو می‌کنند.

این روش ارزیابی شاد برای آرام کردن دل و ذهن مدیر بنگاه مفید اما نمی‌تواند یک ارزیابی کامل و تمام عیار باشد. علاوه بر اینها مدیران بنگاه‌ها اما در ارزیابی کارنامه خویش و بنگاه تحت مالکیت، باید بتوانند ارزیابی دقیق و علمی از شرایط کلان جامعه در یک سال سپری شده داشته باشند. این ارزیابی ضروری است چون انسان و بنگاه تابعی از تحولات ملی و محیطی هستند اما نباید در این ارزیابی اغراق و کم‌بینی حاکم باشد.

مدیران بنگاه‌های صنعتی و اقتصادی ضمن اینکه باید برگشتی از سرآگاهی به گذشته به ویژه یک سال اخیر کنند، اما کار مهم این است که چشم‌انداز سال ۱۳۹۵ را با دقیق‌ترین وضع و با استناد به اطلاعات، تحلیل‌های کارشناسانه و آمار و اطلاعات موجود بررسی کنند. در بررسی سال ۱۳۹۵ به نظر می‌رسد چند مسأله باید در دستور کار باشد. نکته بسیار با اهمیت این است که واقعیتی به عنوان عنصر و مقوله اول در بررسی و ارزیابی جانشین خوش‌بینی بیش از اندازه و بدبینی‌های مرسوم باشد. واقعیتی به این معناست که وزن مناسب به هر یک از مسایل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی داده شود و در هر کدام از عناصر یادشده نیز بررسی‌های واقع‌بینانه انجام شود. به طور مثال نباید روی سیاست خارجی باز و متعادل و پیوندهای همه‌جانبه ایران با کشورها و شرکت‌های غربی بیش از اندازه در سال ۱۳۹۵ حساب باز کرد. برخی تحلیل‌های خوشبینانه در این باره وجود دارد که سال ۱۳۹۵ سال و عصر تازه‌ای از مناسبات ایران و جهان است و در این مسیر خوش‌بینی مفرطی وجود دارد. پس از موضوع واقع‌بینی و پذیرش این عنصر در راس نگاه مرتبط با بررسی‌ها، باید موضوع مشورت با کارشناسان در دستور کار باشد. یکی از ضعف‌های تاریخی بنگاه‌های اقتصادی - صنعتی در ایران این است که مدیران آنها اعتماد به نفس بالایی دارند و باورشان شده است که به تهایی می‌توانند ابعاد فنی، تکنیکی، حسابرسی، بازاریابی، تبلیغات، خرید مواد اولیه و... را انجام دهند و نیازی به مشورت ندارند، در حالی که این روش مدیریت در دنیا منسوخ شده است و صاحبان بنگاه‌ها از مدیران متمایز شده‌اند. مدیریت یک مقوله چند پاره شده در دنیای امروز است که تخصص‌های خاص می‌خواهد و صاحبان بنگاه‌ها باید برای بررسی سال ۱۳۹۵ به این موضوع اهمیت دهند. اما درباره سال ۱۳۹۵ چند گمانه‌زنی وجود دارد که به طور خلاصه آنها را می‌آوریم:

- تولید ناخالص داخلی ایران در دهه ۱۳۹۰ از نظر رشد، وضعیت ناامیدکننده‌ای داشته است. رشد منفی ۶ درصدی سال ۱۳۹۱ و منفی ۲ درصدی سال ۱۳۹۲ و ۳ درصدی ۱۳۹۳ و یک درصدی (احتمالی) سال ۱۳۹۴ اعداد قابل قبولی نیستند. پیش‌بینی‌ها حاکی از این است که سال ۱۳۹۵ ایران از دوران رشد پایین عبور کند و تا ۵ تا ۶ درصد رشد را تجربه کند.

- اقتصاد ایران در همه سال‌های سپری شده از مزیت سرمایه‌گذاری خارجی استفاده اندک کرده است. حل پرونده هسته‌ای ایران در سال ۱۳۹۵ این گمانه‌زنی را تقویت کرده است که در سال ۱۳۹۵ شاهد رشد سرمایه‌گذاری خارجی باشیم. نیاز ۵۰ میلیارد دلاری سالانه به سرمایه‌گذاری خارجی یک ضرورت شده است و پیش‌بینی می‌شود این متغیر مهم در اقتصاد سال ۱۳۹۵ روند مناسبی از رشد را در ایران تجربه کند.

ادامه از صفحه اول

در حالی که تولیدکنندگان قند و شکر نیز امیدوار بودند سال ۱۳۹۴ را با کمترین تنش و آسیب اقتصادی و فکری به سر برند، اما واقعیت‌ها شکل دیگری به خود گرفت. در حالی که تولید قند و شکر در ایران روندی فزاینده را تجربه می‌کرد و پس از دوران سخت سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ به روزهای خوب نزدیک می‌شدیم اما ادامه آثار و پیامدهای یک تصمیم غلط درباره نرخ‌گذاری که از طرف دیگر با تأخیر اعلام شد کار را دشوار کرد. تولیدکنندگان قند و شکر در همه سال ۱۳۹۴ متأسفانه با حسرت و سختی دنبال طلب خود از دولت برای مابه‌التفاوت تعیین شده بودند. ارقام کلان طلب از دولت کار را برای کارخانه‌ها سخت کرد. در حالی که گمان می‌رفت مدیران دولت یازدهم در وزارت صنعت، معدن و تجارت، در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و در برخی نهادهای دیگر کار را سامان دهند اما متأسفانه این اتفاق نیفتاد. در سال ۱۳۹۴ شرایط کلان اقتصاد نیز با رکود همراه شد و فروش محصولات تولیدی به دلیل کاهش قدرت خرید شهروندان همچنان سخت بود. سال ۱۳۹۴ اما روزهای شیرین هم داشت. شیرین‌ترین رخداد سال ۱۳۹۴ بدون تردید به ایستادگی وزارت جهاد کشاورزی و به ویژه وزیر محترم این نهاد مربوط می‌شود که راه را برای واردات رانتهی همچنان مسدود نگه داشت. برگشت آرامش به بازار و جلب اعتماد دولت از طرف انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر و مقبولیت آمارها و اطلاعات ارایه شده از طرف انجمن که آن را به آمار مرجع تبدیل کرده است از شیرینی‌های دیگر سال ۱۳۹۴ بود.

فرصت‌های سال ۱۳۹۵

سال ۱۳۹۴ با همه تلخ و شیرین و فراز و نشیب چند روز دیگر پایان می‌یابد و سال ۱۳۹۵ از راه می‌رسد. در سال ۱۳۹۵ کدام تهدیدها و کدام فرصت‌ها در مسیر صنعت اصیل و قدیمی صنعت قند و شکر وجود دارد؟ بدون چون و چسرا باید پذیرفت که دولت یازدهم در مهار تورم و جلوگیری از شتاب بیشتر این مقوله خطرناک کامیاب بوده است. مهار نرخ تورم در دامنه ۱۵ درصد و کمتر، این مزیت را برای تولید داخل دارد که قدرت رقابتی آن در برابر کشورهای دیگر افزایش می‌یابد. صنعت قند و شکر نیز این مزیت را به دست می‌آورد که قدرت رقابتی بالاتری را تجربه کند. دولت یازدهم در سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ توانست نوسان‌های آسیب‌زننده نرخ ارز را تا اندازه قابل توجهی مهار کند. تثبیت نرخ ارز و نوسان‌های کم آن راه را برای برنامه‌ریزی هموار کرد و از طرف دیگر دندان طمع واردکنندگان را کشید و این نیز از فرصت‌های سال ۱۳۹۵ خواهد بود. تک نرخ کردن ارز و حذف دلار مبادلاتی از تجارت خارجی کالاهایی مثل شکر از فرصت‌های سال آینده است. حذف دلار مبادلاتی از چرخه تجارت خارجی به طور کامل می‌تواند دامنه رقابت تولید داخل و خارج را به شرط تداوم این سیاست و دستکاری نکردن نرخ ارز، افزایش دهد. فرصت فوق‌العاده مناسبی که صنعت ایران و صنعت قند و شکر در سال آینده دارد دور شدن کابوس تحریم از سر اقتصاد ایران است. در سال ۱۳۹۴ گروه دیپلماتیک ایران با تلاش و زحمت توانست مذاکرات را به نقطه مصالحه برساند. در سال ۱۳۹۵ می‌توان امیدوار بود که برخی افراد به بهانه تشدید تحریم‌ها اقدام به واردات نکنند و از چرخه دریافت ارز رانتهی

حذف شوند. عادی شدن شرایط سیاست خارجی ایران می‌تواند راه را برای هموار کرده تجارت خارجی با هزینه‌های مبادلاتی کمتر صاف کند. این پیامدها روی هم با توجه به اینکه پیش‌بینی تحلیل‌ها از رشد ۵ تا ۶ درصدی اقتصاد ایران آدرس می‌دهند برای تولید داخل مبارک خواهد بود. افزایش رشد اقتصادی و عبور از رکود در سال ۱۳۹۵ پیامدهای پرشماری دارد که یکی از مهم‌ترین آنها افزایش قدرت خرید مردم است که بخشی از افزایش قدرت خرید به شکر و تولیدات استفاده‌کننده از شکر مثل شیرینی و شکلات و بستنی برمی‌گردد و رکود فروش قند و شکر کاهش می‌یابد.

مهم‌ترین و روشن‌ترین نقطه امید و فرصت صنعت قند و شکر برای سال ۱۳۹۵ بدون تردید چشم‌انداز روشن تولید داخل است. مجموعه سیاست‌های اتخاذ شده از سوی وزارت جهاد کشاورزی با هدف حمایت از تولید ملی کشاورزی و به ویژه مسدود کردن جاده واردات، چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای برای تولید داخلی شکر را ترسیم می‌کند. مدیران و سهامداران کارخانه‌های قند امیدوارند با پرداخت بدهی کشاورزان، تولید چغندر قند نیز فزاینده باشد و تولید شکر از چغندر قند و نیشکر افزایش یابد.

تهدیدهای سال ۱۳۹۵

هیچ ایرانی دلسوز به این مرز و بوم هرگز تمایل ندارد که از روزگار سرزمین شکایت و گله کند و نگارنده نیز از صمیم قلب می‌خواهد هیچ تهدیدی برای صنعت قند و شکر و اقتصاد ایران نباشد. اما متأسفانه دغدغه‌ها و دلشوره‌هایی هست که بازتاب آنها مفید است. یکی از دغدغه‌های تولیدکنندگان شکر این است که در سال ۱۳۹۵ نیز همانند دو سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ توانایی گرفتن طلب خود از دولت را نداشته باشند. با توجه به تمهد سپرده شده از محل این طلب به چغندر کاران اگر این اتفاق نیفتد، روزهای سختی برای کارخانه‌ها رقم می‌خورد. اگرچه دولت یازدهم توانسته است نوسان نرخ ارز را مهار کند اما وعده‌های دولت برای تک نرخ کردن ارز در سال ۱۳۹۴ لباس عمل نپوشید و این نگرانی وجود دارد که در سال ۱۳۹۵ نیز این اتفاق رخ ندهد. دو قیمتی شدن ارز و اصرار بر دادن ارز مبادلاتی و ترجیحی به واردات شکر همان تهدید بزرگ سال‌های سپری شده است که ممکن است باقی بماند.

دولت محترم باید در پایان امسال و یا شروع سال ۱۳۹۵ با صراحت و قاطعیت زمانی را برای تک نرخ کردن ارز اعلام و کار را یکسره کند. در سال ۱۳۹۵ اما این تهدید نیز وجود دارد که وفور درآمد ارزی به دلیل افزایش درآمدها از مسیر آزاد شدن منابع ارزی طمع دولت برای واردات افزایش یابد. در شرایطی که در زمستان سال ۱۳۹۵ شاهد رقابت برای ریاست جمهوری هستیم دولت محترم باید با شجاعت مسؤلیت کامل را بر دوش بگیرد و از وسوسه‌های سیاست‌ورزان برای ارزان‌سازی به روش دولت‌های قبل اجتناب کند.

با توجه به اینکه کارخانه‌های قند و شکر در سال‌های اخیر با زبان انباشت شده مواجه شده‌اند تکرار و ادامه زبان آور بودن فعالیت‌ها ممکن است آستانه تحمل آنها را طی کند و استحکام فعالیت را متزلزل کند. با آرزوی کاهش تهدیدها و افزایش فرصت‌های سال ۱۳۹۵ و با عنایت به ایستادگی همیشگی مدیران دلسوز به مرز و بوم، تهدیدها را به فرصت تبدیل خواهیم کرد.

معاون طرح و برنامه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی خوزستان:

تولید شکر در خوزستان ۱/۴ میلیون تن می شود

فعالیت‌های توسعه صنایع نیشکر در خوزستان که از اواخر دهه ۱۳۶۰ و با پایان یافتن جنگ شدت گرفت، با همه فراز و نشیب‌ها همچنان با کامیابی دنبال می‌شود. راه‌اندازی واحدهای شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی خوزستان کار را برای افزایش تولید داخلی شکر و کاهش واردات هموار کرده است.

سید محمود کم‌گویان معاون طرح و برنامه این واحد بزرگ کشاورزی - صنعتی ایران خبر از رسیدن ظرفیت تولید ۱/۴ میلیون تن شکر در خوزستان داده است.

وی بیان کرد: متأسفانه فضایی در بحث نیشکر وجود دارد که مشکلات زیادی پس از تولید نیشکر ایجاد می‌شود و افراد زیادی پس از تولید دخالت و نابسامانی‌هایی را ایجاد می‌کنند به همین منظور دولت باید برنامه‌ای را برای زمان پس از تولید نیشکر ایجاد و باز این محصول را تنظیم کند.

کم‌گویان اظهار کرد: به دلیل رکودی که در بازار وجود دارد همواره قیمت‌هایی که برای شکر تصویب می‌شود در بازار اعمال نمی‌شود و هنوز شکر با قیمت ۲۵ هزار ریال برای هر کیلوگرم عرضه می‌شود.

همچنین علیرضا اشرف رییس هیأت‌مدیره انجمن صنفی کارخانجات قند و شکر ایران نیز گفت: نظر و اعتقاد این انجمن این است که باید برنامه ۱۵ ساله ملی برای رسیدن به اهداف توسعه و رونق در این بخش تشکیل شود.

علیرضا اشرف بیان کرد: صنعت نیشکر در سال یک بار به سرمایه‌گذاری نیاز دارد و یک بار در سال کاشت و برداشت نیشکر انجام می‌شود و هزینه بالایی را باید صرف این صنعت کرد.

وی گفت: خوزستان قطب تولید شکر است و تا زمانی که نگاه به صنعت نیشکر به عنوان یک طرح جامع نباشد مشکلات زیادی را در این بخش خواهیم داشت.

شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در سال ۱۳۶۹ در خوزستان تأسیس شد. مقرر شد در این شرکت هفت واحد کشت و صنعت نیشکری به وسعت ۸۴ هزار هکتار خالص کشت نیشکر و احداث کارخانجات شکر، تصفیه

در هشتمین همایش ملی فن‌آوران نیشکر ۵۹ مقاله تأیید شده که هشت مقاله آنها به صورت سخنرانی ارائه شد و بقیه به صورت پوستر چاپ خواهند شد و همچنین همزمان با همایش چهارمین نمایشگاه تخصصی نیشکر و صنایع وابسته نیز برگزار شد.

کم‌گویان خاطر نشان کرد: همایش فن‌آوران نیشکر ملی بود که امسال بین‌المللی شد و کشورهای چین فرانسه، بلژیک و ایتالیا در این همایش حضور دارند و کارگاه‌هایی نیز همزمان با برگزاری همایش برای ارائه دست‌آورد‌های جدید صنعت نیشکر دایر هستند. معاون طرح و برنامه شرکت توسعه نیشکر اظهار کرد: شکر یک محصول استراتژیک است اما صنعت نیشکر که این محصول را تولید می‌کند استراتژیک نیست و ما باید به این جمع‌بندی برسیم که چرا یک محصول استراتژیک است اما صنعت تولیدی آن استراتژیک نیست و به خاطر همین نگاه، ناقص است. کم‌گویان در پایان گفت: خوشبختانه در ۲/۵ سال گذشته وزارت جهاد کشاورزی وارد مقوله پسا تولید شد و قانونی در مجلس تصویب شد که وزارت جهاد کشاورزی به پسا تولید هم ورود پیدا کند چرا که مشکلات تولید پس از تولید محصول است که در این میان در قانون تصویب شده نام قند و شکر هم به‌ویژه آورده شده است و الآن بازار شکر از ثبات خوبی برخوردار است و ان‌شاءالله ما شاهد رونق در تمام کشور و در تمام زمینه‌های دیگر هم باشیم.

شکر، خوراک دام، تخته صنعتی (MDF)، کاغذ و کارخانجات بیوتکنولوژی مورد نیاز کشور از قبیل خمیر مایه و الکل با ظرفیت مناسب اقدام کند. کشت و صنعت نیشکر امام خمینی (ره)، امیر کبیر، دعبل خزاعی، میرزا کوچک خان، سلمان فارسی، حکیم فارابی و دهخدا واحدهای هفتگانه این شرکت هستند. ظرفیت اسمی تولید شکر این شرکت ۷۰۰ هزار تن است.

بازار شکر از ثبات خوبی برخوردار است

همچنین رییس هیأت‌مدیره جمعیت علمی فن‌آوران نیشکر ایران در هشتمین همایش ملی فن‌آوران نیشکر و چهارمین نمایشگاه تخصصی نیشکر و صنایع وابسته گفت: کار نیشکر بدون تحقیق قابل ادامه دادن نیست، با توجه به ظرفیتی که صنعت نیشکر داشت توانسته‌ایم همایش ملی فن‌آوران نیشکر را که دوسالانه برگزار می‌شود در وزارت علوم به ثبت برسانیم وی همچنین افزود: در حال حاضر که ۲۴ کشور عضو مجمع صنعت نیشکر جهان هستند ما نیز به عنوان یکی از این اعضا در مجمع جهانی نیشکر دارای کرسی می‌باشیم.

وی افزود: جمعیت علمی فن‌آوران نیشکر ایران را شش کارگروه ساماندهی می‌کنند و اعضای آزاد حقیقی و دانشجویی نیز با این انجمن همکاری می‌کنند که نهایتاً باید گفت جمعیت فن‌آوران نیشکر ۶۵۹ عضو دارد. رییس هیأت‌مدیره جمعیت علمی فن‌آوران نیشکر ایران اظهار کرد:

قطعنامه پایانی هشتمین همایش ملی فناوران نیشکر ایران

۲۷ و ۲۸ بهمن ماه ۱۳۹۴

دانشکده علوم دانشگاه شهید چمران اهواز

هشتمین همایش ملی فناوران نیشکر ایران در روزهای ۲۷ و ۲۸ بهمن ماه سال ۱۳۹۴ در محل دانشکده علوم دانشگاه شهید چمران در اهواز و با حضور اعضای حقیقی، حقوقی، شرکت‌های صنایع جانبی و پایین‌دستی، شرکت‌های زنجیره تامین، اعضای هیأت‌مدیره انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ایران، مدیران عامل و معاونین شرکت‌های کشت و صنعت نیشکری در خوزستان، محققین و کارشناسان موسسه تحقیقات و آموزش نیشکر، شرکت‌های مهندسی و طراحی از کشورهای فرانسه، آلمان و بلژیک در زمینه نوآوری‌های روز صنعت نیشکر، شکر و صنایع وابسته در جهان، اساتید و اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران و... برگزار شد.

چهارمین نمایشگاه تخصصی نیشکر و صنایع وابسته در جوار همایش و با حضور شرکت‌های داخلی و خارجی همراه با ارایه آخرین دستاوردهای فنی و صنعتی و آموزشی تشکیل گردید. همزمان با ارایه سخنرانی‌ها و مقالات در سالن اصلی همایش، پنج کارگاه آموزشی در تالارهای جداگانه و به منظور انتقال فناوری‌های روز جهان، از سوی شرکت‌های خارجی در همایش اجرا گردید.

برگزارکنندگان همایش ضمن تقدیر تشکر از کلیه عزیزانی که از راه‌های دور و نزدیک حضور به هم رسانیده و تجربیات، تفکرات و نوآوری‌های شرکت‌ها و سازمان‌های متبوع خود را به اشتراک گذاشته‌اند و همچنین از همراهی مسؤولان محترم دانشگاه شهید بهشتی چمران و به یژه ریاست محترم، مدیران و کارکنان دانشکده علوم در برگزاری شکوهمند همایش و نمایشگاه و کارگاه‌های آموزشی قدردانی کرده و موضوعات ذیل را به عنوان قطعنامه هشتمین همایش ملی فناوران نیشکر ایران اعلام و تعهد می‌نمایند در دبیرخانه دائمی همایش، مستقر در دفتر جمعیت علمی فناوری نیشکر ایران موارد قطعنامه مذکور را تا همایش بعدی پیگیری و اطلاع‌رسانی نتایج حاصل را برعهده گیرند.

۱- شرکت‌کنندگان در همایش، عدم حضور مقامات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در همایش را معلول گرفتاری‌های جاری آنان تلقی نموده و انتظار دارند در موارد مشابه از پشتیبانی و توجه بیشتر دستگاه‌های مسؤول انجمن‌های علمی کشور برخوردار باشند.

۲- شرکت‌کنندگان در همایش عدم حضور مقامات استان خوزستان در همایش (علیرغم دعوت و پیگیری مستمر) را محصول مشغله و نه کم‌التفاتی به چنین همایش‌های وزین و باشکوه در استان، تلقی می‌نمایند.

۳- شرکت‌کنندگان در همایش خواستار مدیریت یکپارچه و همه‌جانبه وزارت جهاد کشاورزی بر صنعت غذا و به ویژه صنعت قند و صنایع وابسته به آن گردیدند و مراتب خرسندی خود را از حضور مجدانه وزارت مذکور در سه ساله اخیر در عرصه قابل دفاع از صنایع کشاورزی اعلام می‌دارند.

۴- قدم‌های بزرگ و محکم وزارت جهاد کشاورزی در عرصه «پساتولید» محصولات کشاورزی که به پشتوانه قوانین مترقی مصوب مجلس شورای اسلامی توانسته است تولیدکنندگان محصولات کشاورزی را دلگرم و به آینده امیدوار نماید، مورد تقدیر بوده و شرکت‌کنندگان خواستار اعتماد بیشتر به شکل‌های تحقیقاتی، تولیدی و صنفی محصولات کشاورزی می‌باشند تا فرصت‌های مناسب‌تری برای سیاست‌گذاری، تدوین راهبرد و هدف‌گذاری در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی که یکی از بزرگ‌ترین عرصه‌های آن در صنعت غذا و تولیدات کشاورزی است، ایجاد گردد.

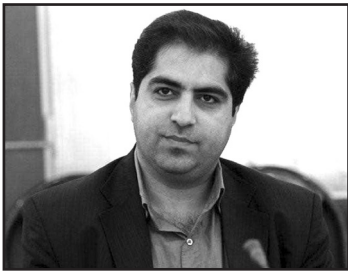
۵- استفاده از پتانسیل‌های خوزستان برای تولید چغندر پاییزه از یک‌سو و توسعه فعالیت‌های کتبی و کیفی نیشکر و صنایع وابسته به آن، از سوی دیگر، مهر تأیید دیگری بر تحکیم یگانگی صنفی و تشکیلاتی صنایع قند و شکر کشور می‌باشد.

دغدغه‌ها ادامه دارد

پس از تحریم هم باید واردات مدیریت شود

حذف می‌شود و هزینه واردات در این بخش کاهش پیدا خواهد کرد؛ همچنین تنوع بازار برای واردکنندگان مواد اولیه و نهاده‌ها به وجود خواهد آمد. نوری قزلبه درباره خطر احتمالی افزایش بی‌رویه واردات هم متذکر می‌شود: با تمرکز وظایفی که جهاد کشاورزی در این زمینه دارد، قوانین لازم اجرا می‌شود؛ به عنوان مثال زمان برداشت برخی از محصولات و زمانی که توان داخلی برای پوشش بازار کفایت می‌کند نباید واردات داشته باشیم؛ اگر این قوانین اجرا شود به مشکلی برخورد نخواهیم کرد.

می‌توان کشاورزی را از سال آینده متحول کرد

علی ایرانیپور، عضو دیگر کمیسیون کشاورزی هم پیش‌بینی می‌کند از ابتدای سال آینده بتوان به سمت و سویی رفت که برنامه‌های لازم برای متحول کردن کشاورزی را اجرایی کرد. ایرانیپور هم به تسهیل شدن واردات تجهیزات اشاره می‌کند و می‌گوید: یکی از نقاط ضعفی که در بخش کشاورزی وجود دارد، نبود تجهیزات و ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی است که عمدتاً باید از خارج از کشور وارد شود. به دلیل اینکه این تجهیزات در اختیارمان نبوده، کشاورزی‌مان راندمان لازم و بازدهی کافی نداشته است.

او ابراز امیدواری می‌کند که در شرایط پساتحریم تکنولوژی به کمک بخش کشاورزی بیاید و کشاورزی از حالت سنتی به سمت صنعتی برود؛ تکنولوژی جدید و ماشین‌آلات کشاورزی باعث شود بخش کشاورزی راندمان بالایی پیدا کند تا این بخش بتواند جایگاهش را در اقتصاد پیدا کند و شاهد افزایش بهره‌وری کشاورزی باشیم.

مدیریت کارآمد، نخ تسبیح رشد و توسعه کشاورزی

در کنار تأثیرات مثبت پساتحریم نمی‌توان از تأثیر مدیریت کارآمد بر بخش کشاورزی غافل شد. در شرایطی که کشور با مشکل کم‌آبی مواجه است، اجرای طرح‌هایی چون مکانیزه کردن کشاورزی، افزایش بهره‌وری، مدیریت آب و به کار گرفتن الگوی کشت مناسب در بخش‌های مختلف کشور می‌تواند در کنار گشایش سیاسی، شرایط مناسبی را برای رشد و توسعه کشاورزی فراهم کند در غیر این صورت شاید برجام هم نتواند کمک‌حال کشاورزان چشم‌انتظار باشد.

این است که باز شدن درها و سهل شدن روابط مالی با دنیا، حجم واردات کالاهای اساسی و نهاده‌ها را به کشور ما بیشتر کند. باید مواظب باشیم که چنین اتفاقی برای کشور ما نیفتد. مثلاً الآن که بحث آزاد شدن دارایی‌های ما در خارج از کشور هست، به این بهانه که نمی‌خواهیم تورم در کشور افزایش پیدا کند و بیماری هلندی پیدا شود، کالای اساسی و نهاده وارد کنیم. اینها به ضرر کشور است و به نفع بخش کشاورزی هم نیست. رجایی برای رفع این خطر پیشنهادی را مطرح می‌کند: اگر سهمی از این مبلغ تعیین کنیم که زیرساخت‌های بخش کشاورزی درست شود و روی گلخانه‌ها و آبیاری سرمایه‌گذاری کنیم به نفع بخش کشاورزی خواهد بود. البته او هم بر شرایط مثبت پساتحریم تأکید می‌کند: برخلاف صنعت و حوزه‌های دیگر، شاید نیاز به حضور بازارهای بین‌المللی در حوزه کشاورزی به جز بحث سرمایه‌گذاری و بحث‌های خاصی مثل یکسری داروهای دامپزشکی و برخی دانه‌ها که به عنوان بذور استفاده می‌شوند نداشته باشیم؛ ولی به هر حال اگر ارتباطات ما با دنیا خوب شود، می‌توانیم از مراکز تحقیقاتی دنیا خوب‌تر استفاده کنیم و بعضی از امکاناتی که تا امروز نمی‌توانستیم وارد کشور کنیم، وارد می‌شود.

اثرات مثبت رفع تحریم‌ها در رشد کشاورزی

غلامرضا نوری قزلبه، عضو دیگر کمیسیون کشاورزی نیز می‌گوید: رفع تحریم‌ها می‌تواند از دو منظر صادرات و واردات، اثرات خوب و مثبتی را برای رشد کشاورزی کشورمان داشته باشد. این نماینده مجلس تأکید می‌کند: قسمتی از مشکلات اقتصادی ما در بخش‌های مختلف با عوامل خارجی و تحریم‌های ظالمانه مرتبط بود؛ برخی از محصولات کشاورزی ما در بحث صادرات، با محدودیت‌هایی مواجه بودند، وقتی نمی‌توانستیم صادرات داشته باشیم، قیمت محصول پایین می‌آمد، قیمت عمده‌فروشی هم در اغلب محصولات خیلی پایین بود اما گشایش‌هایی که اتفاق افتاده می‌تواند به این مسأله کمک کند. او ادامه می‌دهد: در بحث واردات هم یکسری مواد اولیه از قبیل علوفه و دانه و مواد اولیه مورد نیاز است که تنگناهایی از قبیل نقل و انتقالات پول برای واردکنندگان وجود داشت و آنها متحمل هزینه‌های زیادی می‌شدند. در شرایط پساتحریم این قسمت

این نماینده مجلس اضافه می‌کند: از سوی دیگر، ما در خیلی بخش‌ها، کالاهایی را از خارج وارد می‌کنیم که می‌توانیم با سرمایه‌گذاری‌های خاص حتی توسط خارجی‌ها، اینها را در داخل تولید کنیم. مثلاً تخم چشم‌زده (بچه ماهی) از فرانسه وارد می‌شود. سیاست وزارت جهاد این بود که چرا در داخل تولید نشود؟ فرانسوی‌ها منطقه ما را بررسی کرده‌اند و با توجه به شرایط مناسب، می‌خواهند در حد ۱۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری کنند تا تمام بچه‌ماهی کشور در آنجا تولید شود.

توکل‌ی خاطر نشان می‌کند: در بحث تولید دانه‌های روغنی هم می‌توانیم با کشورهای مثل برزیل و کانادا از لحاظ فناوری مشارکت داشته باشیم و تولید دانه‌های روغنی را در داخل افزایش دهیم تا جلوی واردات را بگیریم؛ خیلی از بخش‌های واردات در اختیار افراد خاصی است؛ می‌شود آنها را حذف و تولید را گسترده کرد.

بازار فروش ایران در پساتحریم بهتر خواهد شد

هدایت‌الله میرمراذهی، عضو دیگر کمیسیون کشاورزی نیز شرایط این حوزه در پساتحریم را مثبت ارزیابی می‌کند و می‌گوید: بازار فروش ایران در پساتحریم بهتر خواهد شد. او توضیح می‌دهد: با تعاملی که انجام شده هم بازار فروش ما بهتر خواهد شد و هم محصولاتی که لازم است، با قیمت مناسب‌تر و بدون واسطه به ایران وارد می‌شود. در بخش کشاورزی محصولاتی مثل کوبه، بذر و سم مورد مصرف ما است. به امید خدا با اجرای برجام که تبدیل به فرجام شده، تسهیل امورات بهتر انجام خواهد شد.

این نماینده مجلس با اشاره به ارزآوری بخش کشاورزی تأکید می‌کند: در شرایط تحریم نمی‌توانستیم محصولمان را به جایی بفرستیم اما با تعاملی که خواهیم داشت این اتفاق می‌افتد. از سوی دیگر، روند واردات هم تسهیل می‌شود. می‌توانیم این ماشین‌آلات را راحت‌تر به کشور وارد کنیم و این مسأله موجب می‌شود که سرعت و راندمان کار برود.

خطر پساتحریم

در کنار این دیدگاه‌های مثبت، عباس رجایی رییس کمیسیون کشاورزی نسبت به خطر پساتحریم هشدار می‌دهد و می‌گوید: یک خطر را هم احساس می‌کنیم و آن هم

مدیریت وزارت جهاد کشاورزی بر تولید و کشیدن ترمز واردات خارج از اندازه که معمولاً با فشارهای برخی از تجار رانت‌خوار انجام می‌شد فصل تازه‌ای از مدیریت کارآمد را نشان می‌دهد. در حالی که واردات شکر در سال ۱۳۹۴ کمتر از ۲۰ درصد سال ۱۳۸۵ شده است اما قیمت‌ها هرگز روندی فزاینده نداشته است. اکنون بهانه تحریم و افزایش نگهداری کالاهای استراتژیک به میزان بالا نیز برداشته است، اما هنوز دغدغه‌هایی وجود دارند که ممکن است پس از تحریم درهای واردات باز شود. گزارش حاضر این دغدغه را در گفت‌وگو با نمایندگان دوره فعلی مجلس در میان گذاشته است.

رفع تحریم‌ها همه را امیدوار کرده تا شرایط اقتصادی کشور به سمت‌وسوی بهتری برود؛ در این میان چشم امید کشاورزان هم به عنوان یکی از مهم‌ترین بخش‌های مولد اقتصاد به شرایط جدید دوخته شده تا گشایش جدید دیپلماسی کشور در سایه مدیریت داخلی بتواند درهای بسته کشاورزی را باز کند.

باز شدن راه برای صادرات محصولات مازاد بر مصرف، فراهم آمدن امکان تبادل علم و تکنولوژی، تسهیل واردات نهاده‌ها و ماشین‌آلات و همچنین زمینه‌سازی برای تولید برخی مواد در داخل، از جمله مواردی هستند که نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی تأکید می‌کنند تحقق آنها در شرایط پساتحریم امکان‌پذیر می‌شود. هرچند هشدارهای جدی نیز در رابطه با آسیب‌های احتمالی مطرح می‌شود.

سهم کشاورزی در پساتحریم

محمدتقی توکل‌ی، نماینده الیگودرز و عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی می‌گوید: کشاورزی می‌تواند بیشترین سهم را در پساتحریم داشته باشد.

او تأکید می‌کند: رفع تحریم‌ها می‌تواند اقتصاد ما را از محدودیت‌ها و موانعی مثل سرمایه‌گذاری خارجی و افزایش منابع خارج کند؛ کشاورزی هم به تبع آن مشمول این مسأله می‌شود. ما در تحقیقات، از نظر منابع مالی مشکل داشتیم، در مکانیزاسیون هم باید ماشین‌آلات را از خارج وارد می‌کردیم و در بخشی مثل مدیریت مزرعه هم به منابع مالی نیاز داشتیم. وقتی در کل درآمدهای دولت گشایش ایجاد شود، چون کشاورزی در اولویت است، منابع بهتری برایش ایجاد می‌شود.

معاون برنامه ریزی وزارت جهاد کشاورزی:

نمی گذاریم ایران پساتحریم بهشت وارد کننده ها شود

**نماینده فائو:
ایران نیازمند برنامه
راهبردی حکمرانی
پایدار آب است**

نماینده مستقر سازمان خوار و بار جهانی فائو در ایران گفت: راهکار اصلی برای خروج ایران از چالش کمبود آب، تدوین و اجرای برنامه راهبردی حکمرانی پایدار آب است. «سرج ناکوزی» در همایش بزرگداشت «روز ملی آب» در اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران گفت: فائو و دولت جمهوری اسلامی ایران سابقه چند دهه همکاری مستمر با هدف مدیریت پایدار منابع طبیعی کشور دارند. به گفته این مقام مسؤول، هرچند موفقیت‌های متعددی در قبال این همکاری به دست آمده، اما همواره سعی شده است تا با تقویت اثربخشی و پایداری همکاری‌های مشترک، چالش‌های اکولوژیک در حفاظت از منابع طبیعی مورد توجه قرار گیرند. کمیابی آب و نیاز به رویکردهای بهینه مدیریت بهره‌بردار از منابع آب و حکمرانی به عنوان چالش اکولوژیک در حفاظت از منابع طبیعی مطرح است.

افزایش جمعیت، عوامل محرک افزایش خودکفایی غذایی، شهرنشینی، توسعه اقتصادی اجتماعی در ترکیب با اثرات منفی تغییر اقلیم و کاهش قابل توجه کیفیت منابع آب، مهم‌ترین عوامل تشدیدکننده کمیابی آب در منطقه خاورمیانه هستند. وی ادامه داد: براساس پیش‌بینی‌های منتشر شده توسط مؤسسه منابع آب، نیمی از کشورهای منطقه تا سال ۲۰۴۰ تشن‌های آبی بی‌شمار شدیدی را تجربه خواهند کرد. بخش کشاورزی اینک حدود ۷۰ درصد منابع آب جهان و نزدیک به ۹۵ درصد منابع آب بسیاری از کشورهای در حال توسعه را مصرف می‌کند. روند رو به رشد وقوع خشکسالی‌ها و افزایش شدت آنها در یک دهه گذشته، هشدار برای منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا است. به خطر افتادن بهره‌وری سامانه‌های کشاورزی با کاهش کیفیت منابع خاک، بیابان‌زدایی، افزایش شدت توفان‌های گردوغبار و افت معیشتی همراه شده است و خشکسالی در شرایطی که راهکارهای مناسب مواجهه با آن در سطح محلی، ملی و منطقه‌ای وجود نداشته باشد، می‌تواند بسیار مخرب باشد. ناکوزی تأکید کرد: برنامه‌ریزی برای تخصیص منابع آب به صورت راهبردی، بررسی سیاست‌های بخش‌های آب، غذا و انرژی، هماهنگی آنها با یکدیگر و شرایط متأثر از تغییر اقلیم و کاهش ریسک خشکسالی و مدیریت آن در جهت بهترین استفاده از آب برای کشورها اهمیت بسیار زیادی دارد.

گذشته نیز باید برای واردات برنج بیش از اندازه برنج حق داد، زیرا آنها از جنگ یا محاصره می‌ترسیدند و در صورتی که من هم بودم شاید اقدام به این کار می‌کردم. وی افزود: ما سه میلیون تن مصرف برنج داریم اما میزان تولید این محصول در کشور ۲ میلیون است و کسری آن را باید وارد کنیم و نمی‌توانیم بگوییم که واردات برنج بطور کلی ممنوع باشد.

سازمان حمایت مسؤلیت کنترل قیمت‌گندم وارداتی است

بخشنامه اظهار کرد: نظارت بر فروش گندم در بازار داخلی بر عهده سازمان حمایت است اما ایجاد محدودیت ثبت سفارش گندم و تصمیم‌گیری‌های کلان در حوزه بازرگانی محصولات کشاورزی بر عهده وزارت جهاد کشاورزی است که توقف ثبت سفارش گندم نیز بر این اساس و برای جلوگیری از واردات بیشتر از نیاز صورت گرفته است.

این مقام مسؤول در پاسخ به این سؤال تسنیم مبنی بر اینکه گندم وارداتی با چه قیمتی باید به فروش برسد گفت: کیفیت گندم وارداتی با گندم داخلی متفاوت است و به نظر می‌رسد که در شرایط فعلی قیمت ۸۰۰ تا ۸۵۰ تومانی برای این کالا منصفانه باشد.

یواشکی نمی‌شود میوه وارد کرد
وی در واکنش به سؤالی درباره واردات قانونی میوه به کشور گفت: میوه که به کشور وارد می‌شود بطور قطع به صورت غیرقانونی و قاچاق صورت می‌گیرد و به صورت یواشکی نمی‌شود میوه خارجی وارد کرد.

بخشنامه افزود: در صورتی که میوه بخواهد به صورت قانونی وارد شود، نیازمند ثبت سفارش و تأییدیه بهداشتی و ترخیص از گمرک است که این امور برای واردات میوه انجام نشده است. وی تصریح کرد: قاچاق میوه به صورت پیلهوری صورت می‌گیرد و بعد از عبور از مرز در کامیون‌ها بارگیری شده و به کشور می‌آید یا اینکه ممکن است مرزبانی به وظایف خود به درستی عمل نکرده یا غفلت کرده باشد یا آنها نیز مشکلاتی برای خود داشته باشد.

وی افزود: گستردگی مرزهای ایران و نامنی حکومت‌های کشورهای اطراف و نداشتن اشراف بر روی مرزهای خود، شرایط قاچاق میوه را به کشور ما مهیا می‌کند اما ما وظیفه داریم که از ورود آنها جلوگیری کنیم. وی درباره واردات بیش از اندازه برنج نیز گفت: واردات برنج در ۲ سال گذشته مدیریت شده و واردات بیش از اندازه صورت گرفته از سال ۹۲ باقی مانده است. به دولت

معاون برنامه‌ریزی وزارت جهاد کشاورزی گفت: در صورتی که در شرایط اجرای برجام بگوییم همه تعرفه‌ها صفر باشد و به واردکنندگان اجازه می‌دهیم که هر چه خواستند وارد کنند، ایران بهشتی برای واردکنندگان می‌شود، اما وزارت جهاد کشاورزی اجازه این کار را نمی‌دهد.

عبدالمهدی بخشنامه در جمع خبرنگاران، اظهار کرد: در صورتی که در زمان اجرای برجام بگوییم همه تعرفه‌ها صفر باشد و به واردکنندگان اجازه می‌دهیم که هر چه می‌خواهند وارد کنند ایران تبدیل به بهشتی برای واردکنندگان تبدیل می‌شود، اما وزارت جهاد کشاورزی با توجه به مسؤلیتی که دارد این اجازه را نمی‌دهد. وی افزود: کشاورزان خارجی با همه یارانه‌ها و اقلیم مناسبی که از جهت بارندگی دارند، شرایط برابری با کشاورزان داخلی ندارند به همین منظور این دولت و وزارت جهاد کشاورزی اجازه واردات بی‌رویه و ایجاد این رقابت نابرابر، را به واردکنندگان نمی‌دهد. سخنگوی وزارت جهاد کشاورزی ادامه داد: ما برای واردکنندگان محدودیت ایجاد می‌کنیم که این محدودیت‌ها برای حمایت از تولید داخل است.

طرح دولت برای جلوگیری از نرخ شکنی محصولات کشاورزی

به گفته این مقام مسؤول، این طرح بطور کامل از کشاورزان حمایت کرده و با فروش محصولات با قیمت واقعی و دریافت سریع وجه معامله، انگیزه آنها را برای تولید محصولات باکیفیت‌تر افزایش می‌دهد. از سوی دیگر، اجرای طرح مذکور هزینه‌های دولت را نیز کاهش می‌دهد، چرا که دولت به جای پرداخت کل بهای کالای خریداری شده از کشاورزان، تنها مابه‌التفاوت آن را پرداخت خواهد کرد. کلاته رحمانی ابراز امیدواری کرد: هرچه سریع‌تر هماهنگی برای تخصیص و پرداخت مابه‌التفاوت یادشده با دستگاه‌های ذی‌ربط انجام شود تا «طعم خوش» این نوع خرید برای بهره‌برداران باقی بماند و دیرکرد دوباره، مانع از استقبال آنها نشود. وی درباره نقش سازمان مرکزی تعاون روستایی در اجرای موفق طرح قیمت تضمینی گفت: این سازمان با معرفی انبارها به بورس کالا تلاش کرد تا به عنوان بازارگردان در روند معاملات ذرت ایفای نقش کند و سیاست جدید دولت به نحو احسن اجرایی شود. مدیرعامل سازمان تعاون روستایی کشور افزود: در این راستا تمامی دست‌اندرکاران این سازمان تلاش کردند تا کمک‌های شایانی به اجرای طرح داشته باشند چون اعتقاد داریم حذف برخی دلال‌ها و واسطه‌ها در روند فوق‌توانسته است شکافی که بین قیمت واقعی وجود دارد را تا حدودی مرتفع کند.

تضمینی اعلام شده از سوی دولت کمتر بود، مورد معامله قرار گرفته و نرخ مابه‌التفاوت آن از سوی دولت پرداخت می‌شود. وی افزود: از آنجا که سهم دولت در پرداخت این نرخ کاهش پیدا می‌کند، از باز مالی آن کاسته شده و کشاورزان نیز ظرف چند روز کاری به بهای محصول فروخته شده خود می‌رسند. با اجرای طرح قیمت تضمینی محصولات کشاورزی در بورس کالا، یکی از بزرگ‌ترین مشکلات اصلی خرید تضمینی که در گذشته با عنوان دیرکرد در پرداخت وجه معامله از سوی دولت رایج بود، برطرف خواهد شد. وی گفت: از آنجا که باید سیاست‌های قانون مذکور هرچه سریع‌تر اجرایی شود، بهتر است با اجرای طرح‌های آزمایشی برای محصولات کشاورزی مزیت‌دار عمل کنیم تا به تدریج بتوانیم قیمت تضمینی را جایگزین خرید تضمینی کنیم.

حذف شکاف قیمتی محصولات

قائم‌مقام وزیر جهاد کشاورزی درباره دیگر مزایای مثبت اجرای طرح قیمت تضمینی گفت: یکی از سریع‌ترین اثرات این طرح در کشور، جلوگیری از نرخ شکنی کالاهای کشاورزی خواهد بود، بطوری که کشاورزان دیگر مجبور به فروش محصولاتشان با قیمت‌های پایین نبوده و به آسانی کالاهایشان را روی تابلوی بورس کالا خواهند برد.

قائم‌مقام وزیر جهاد کشاورزی از اجرای طرح «قیمت تضمینی» در بورس کالا به جای «خرید تضمینی» توسط دولت با هدف جلوگیری از نرخ شکنی محصولات کشاورزی در بازار خبر داد.

سیدمهدی کلاته افزود: «معتقدم خرید تضمینی باید هرچه سریع‌تر از صحنه حذف شود و شاهد آن باشیم که کشاورزان با نارسایی‌های این نوع خرید خداحافظی کنند و طرح قیمت تضمینی برای تمامی محصولات کشاورزی اجرایی شود.»

وی با اشاره به آیین‌نامه ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی در سال جاری از طریق بورس کالا افزود: امیدواریم با هماهنگی دستگاه‌های مربوطه پس از بررسی نتایج این نوع خرید از سال آینده، شاهد فروش محصولات بیشتری در قالب بورس کالا باشیم. کلاته رحمانی تصریح کرد: سازمان مرکزی تعاون روستایی کشور هم امیدوار است با اجرای سیاست‌های جدید و کمک سایر دستگاه‌های ذیربط، بتواند محصول تولیدی کشاورزان را با قیمت واقعی به دست مصرف‌کنندگان برساند.

مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گفت: بر اساس ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی، بهره‌برداران محصول خود را برای فروش روی تابلوی بورس کالا می‌برند و چنانچه قیمت آن از نرخ

چگونگی تقسیم ارزش افزوده ارزش چغندر قند و نیشکر

همواره این پرسش وجود دارد که ارزش افزوده شکر چگونه به دست می آید و چگونه تقسیم می شود. نشریه بین المللی شکر و شیرین کننده ها به تازگی در این باره گزارش تهیه کرده است که می خوانید:

هدف از این مطالعه، نشان دادن سهم تولیدکنندگان چغندر قند و نیشکر و کارخانه های آسیاب های در سراسر جهان از ارزش شکر است. داده های این مطالعه از میان ۲۷ پاسخ به دست آمده از اعضای انجمن جهانی تولیدکنندگان چغندر و نیشکر در طول تابستان ۲۰۱۵ استخراج شده است.

اطلاعات کشورها به شرح ذیل طبقه بندی شده است:

- * آمریکای جنوبی و مرکزی: برزیل، کلمبیا، گواتمالا، هندوراس، نیکاراگوا، السالوادور
- * آمریکای شمالی: مکزیک و ایالات متحده
- * آفریقا: آفریقای جنوبی، ساحل عاج، کنیا، مراکش، موریس، سوازیلند و تانزانیا
- * آسیا: هند، ژاپن و تایلند
- * اروپا: اتحادیه اروپا (آلمان، بلژیک، فرانسه (شامل جزایر رونیون، دانمارک، رومانی و ترکیه)
- * اقیانوسیه: استرالیا و فیجی

این مطالعه تنها در رابطه با تولیدکنندگان مستقل است. به طور کلی می توان گفت که در حدود ۴۰ درصد تا ۶۰ درصد ارزش شکر چغندری را تولیدکنندگان چغندر و ۵۰ درصد تا ۷۰ درصد از ارزش شکر نیشکری را تولیدکنندگان نیشکر دریافت می کنند. در اغلب موارد، مقدار این ارقام ثابت پیش بینی می شود. لیکن از آنجایی که قوانین متعددی برای تثبیت قیمت ها وجود دارد و تعداد کشورها در این خصوص نیز زیاد است، هیچ مفهوم مقایسه ای، بدون نگاه بسیار دقیق به جزئیات در سیاست های گوناگون و بخش های داخلی وجود ندارد.

با این حال به لحاظ تنوع، سه اصل سیستماتیک وجود دارد که پرسش های زیر را مطرح خواهند کرد:

* قیمت چغندر - نیشکر بر اساس چه قوانینی و چگونه تعیین می گردد؟

* تقسیم بندی بازار به منظور رسیدن به این قیمت ها چگونه است؟ چه میزان از جزییات و چه محصولات و محصولات فرعی مد نظر قرار داده شده اند؟

* در نهایت، چه تضمینی برای یک تولیدکننده وجود دارد و او تا چه حد می تواند وارد سیستم های تقسیم و کنترل گردد؟

۱- چگونگی تصمیم گیری و تثبیت قیمت چغندر - شکر قیمت های تثبیت شده دولتی

در برخی از کشورها به منظور حمایت از تولیدکنندگان، قیمت چغندر - نیشکر کم و بیش توسط دولت مرکزی یا ایالتی تحمیل می گردد. در برخی موارد، دولت قیمت های داخلی شکر را نیز کنترل می کند تا از ریسک پذیری بازار توسط کارخانه ها جلوگیری به عمل آید. لازم به ذکر است که این کشورها هرگز کشورهای صادر کننده نمی باشند.

سه نمونه ارایه شده در این مطالعه به شرح زیر می باشند:

* در مراکش قیمت شکر، سود توزیع و قیمت های چغندر و نیشکر توسط دولت تعیین می شود. تفاله متعلق به کشاورزی (با پرداخت کننده هزینه قیمت خشک کردن آن) است و باگاس آن نصیب کارخانه می شود.

* در ترکیه، سه سهمیه وجود دارد: سهمیه الف که حجم آن در ابتدای فصل تثبیت شده و تنها می تواند در بازار داخلی با قیمت ثابت، توسط یک ساختار درون بخشی و دولتی (هیأت شکر ترکیه) فروخته شود، قیمت چغندر در این حالت ثابت است، چغندر کاران صاحب ۲۰ درصد از تفاله می باشند.

* در ژاپن، دولت به طور غیرمستقیم (از طریق قیمت واردات شکر خام و حداقل قیمت) و توافقنامه درون بخشی، قیمت های داخلی را تعیین می نماید که ۴۶ درصد ارزش شکر به چغندر کاران

* در ساحل عاج، شرایط به صورت مذاکره دسته جمعی است، قیمت پیش از هر فصل به وسیله مذاکرات میان نمایندگان پرورش دهنده و کارخانه تثبیت می گردد. این قیمت برای نیشکر تحویلی برحسب تن بوده و ربطی به محتوای شکر آن ندارد. باگاس نیشکر در این حالت متعلق به کارخانه ها است.

* در برخی از کشورهای اروپایی مانند بریتانیا، دانمارک، رومانی و آلمان شمالی (NZ) و جنوبی (SZ)، قیمت چغندر با مذاکرات میان پرورش دهندگان و فرآوری کننده آن تثبیت می گردد. لازم به ذکر است که با این حال این تثبیت قیمت با تضمینی همراه است: قیمت همواره بالاتر از حداقل قیمت چغندر تثبیت شده توسط قوانین اروپا بوده و این الزام وجود دارد که تفاله (یا ارزش مربوطه آن) به کشاورز بازگردد. تثبیت قیمت می تواند در حالت های زیر اتفاق افتد:

۱- پیش از کاشت (در بریتانیا)

۲- پیش از کاشت ولی همراه با امکان تغییرات در طول دوره (دانمارک)

۳- در طول دوره (در آلمان شمالی، قیمت در حدود ماه فوریه تثبیت می گردد، برای مثال، پس از برداشت چغندر و پیش از آن که کل شکر دوره فروخته شود).

قیمت های محاسبه شده بازار بر طبق قوانین از پیش

تعریف شده

در اغلب موارد، این مسأله شامل اعمال قوانین موجود همراه با قیمت نیشکر - چغندر قند بر روی قیمت محصول نهایی است. قوانین می توانند توسط دولت (برای مثال در تایلند)، یا با مذاکرات میان بخشی (برای مثال در برزیل) تثبیت گردند. در مورد حالت دوم، زمانی که قوانین تثبیت شدند، مذاکرات میان بخشی محدود می شوند به ویژه در مواردی که این موضوع در قوانین اولیه به وضوح قید شده باشند.

قیمت می تواند به سه طریق تثبیت گردد: توسط درصدی از محصولات صنعتی، یک فرمول و یا از طریق سیستم قیمتی مرکب. در حالت نخست، درصدی از مقدار محصولات صنعتی به پرورش دهنده تعلق می گیرد.

به طور کلی در این حالت درصد ثابتی از ارزش محصولات کارخانه به پرورش دهنده اختصاص می یابد. در اغلب موارد (ولی نه در همه موارد)، تنها شکر مد نظر قرار داده می شود، این موضوع در ادامه خواهد آمد. این امر به ویژه در کشورهای گواتمالا، کلمبیا، السالوادور، ایالات متحده، آفریقای جنوبی، مکزیک، برزیل،

اختصاص می یابد. تفاله و ملاس آن متعلق به کارخانه است. در مورد هند نیز می توان همین سخن را بیان کرد اگرچه شرایط آن کمی متفاوت است. قیمت شکر در این کشور بر اساس دو قیمت متفاوت تعیین می گردد: یکی تحت عنوان قیمت پاداش منصفانه (FRP) است که توسط دولت مرکزی تعیین می گردد، و دیگری، قیمت توصیه شده دولتی (SAP) است که همواره بالاتر از قیمت پاداش منصفانه بوده و توسط دولت های مستقل تعیین می شود. با این حال، دولت قیمت داخلی شکر را تثبیت نمی نماید. این وضعیت از چرخه هندوستان سرچشمه می گیرد: زمانی که قیمت ها پایین است، کارخانه ها قادر نیستند مطالبات کشاورزان را پرداخت نمایند، در دوره بعد کشاورزان تولید را کاهش یا متوقف نموده و این موضوع منجر به ایجاد کمبود شده و در نهایت سبب افزایش قیمت ها و بازگشت تولید به حالت عادی می گردد. یک طرح تجدیدنظر و اصلاحی در جریان است تا این روند را تغییر دهد، در این راستا توصیه هایی نیز توسط کمیته رانگاراگان به دولت شده است که هم اکنون مورد بحث می باشد. در این حالت، تثبیت قیمت نیشکر می تواند به درآمد دریافتی از فروش شکر، ملاس و باگاس توسط کارخانه ها مرتبط باشد، (به نسبت ۷۰ و ۳۰ به نفع کشاورزان)

قیمت پاداش منصفانه بر قوت خود باقی خواهد ماند و به عنوان قیمت تضمینی عمل می نماید، قیمت توصیه شده دولتی حذف و قیمت نهایی در انتهای فصل از طریق سیستم گزارش قیمت برای شکر و محصولات مشابه، تثبیت می گردد.

۱-۲- تعیین قیمت ها از طریق مذاکرات دوره ای

در موارد بسیار نادر، قیمت چغندر قند و نیشکر بر اساس مذاکره میان کشاورزان و کارخانه تعیین می شود، لیکن این قیمت گذاری در برخی موارد از محصول نهایی و بدون قانون خاصی انجام می گیرد. این مذاکرات نیازمند یک ساختار استادانه و قدرتمند حرفه ای است که به قیمتی یک جانبه از سوی کارخانه ها تبدیل نگردد. به علاوه مذاکرات دوره ای (همواره در مثال های داده شده به صورت سالیانه) بوده است و بنابراین بسیار خطرناک است چرا که این قیمت ها می توانند هر سال زیر سؤال قرار گیرند. در اینجا سه نمونه ارایه شده است:

* در هندوراس جنوبی، هر تولیدکننده به واسطه یک قرارداد، با کارخانه خود در ارتباط است که به نظر می رسد مذاکرات آنها بسیار متوازن است: قیمت شکر بر اساس محتوای شکر آن و در زمان امضای قرارداد تعیین می گردد و می تواند تا ۵ سال نیز ادامه داشته باشد. باگاس به کارخانه ها تعلق دارد.

موريس، سوزيلند، فيجي، تایلند، بيلز، تانزانيا، نيکاراگوئه و کنيا قابل مشاهده است. مقایسه این درصدها با یکدیگر کار غلطی است زیرا هر یک از این درصدها عوامل متعدد و مختلفی را مد نظر قرار داده اند که این موضوع در بخش بعدی گزارش خواهد آمد.

تعدد بسیار زیاد قوانین و کشورها!

به طور کلی، سهم تولیدکنندگان چغندر قند از ارزش شکر در حدود ۴۰ درصد الی ۶۰ درصد و سهم تولیدکنندگان نیشکر در حدود ۵۰ الی ۷۰ درصد است. با توجه به قوانین تعریف شده، این ارزش در اغلب موارد قیاس تثبیت شده است.

با این حال، تنوع زیاد شرایط بدین معنی است که ارایه یک مقایسه دقیق غیرممکن است. به طور کلی، صرفاً شکر مد نظر قرار می گیرد لیکن در برخی از موارد (مانند تایلند)، علاوه بر شکر به ملاس نیز توجه می شود و در برخی موارد (مانند برزیل)، حتی اتانول تولیدی مستقیم از نیشکر نیز در نظر گرفته می شود، این موضوع در ادامه خواهد آمد. این سیستم می تواند به صورت قانونی (موريس) و یا به واسطه توافقنامه میان بخشی (گوآتمالا)، تثبیت گردد. تثبیت این درصد یا فرمول ممکن است در سطح آسیاب، گروه شکر، منطقه و یا کشور صورت گیرد. این سیستم همچنین می تواند به متوسط مرتبط باشد که خود بر اساس منطقه و یا شرکت تطبیق می یابد. تمامی این موارد به این بستگی دارد که چه چیزی به عنوان عامل ارجح در قیمت مؤثر است: آیا برداشت و حمل نیشکر • چغندر توسط پرورش دهنده صورت می گیرد یا فرآوری کننده، آیا تفاله، باگاس و ملاس نیز مد نظر قرار داده می شوند یا خیر؟ آیا فرمول مربوطه بر اساس متوسط ملی تعیین شده است و یا متوسط کارخانه؟ آیا این فرمول بر اساس قیمت مصرف کننده تعیین شده است یا قیمت صادرات در مقصد و یا قیمت در کارخانه و غیره.

تقسیم بازار

زمانی که قیمت چغندر - نیشکر به واسطه اعمال درصدی از ارزش شکر و یا توسط فرمول موجود تثبیت می گردد، این قیمت می تواند در محصول نهایی به روش های مختلفی منعکس گردد. هر کشور بازارهای خود را به روش خود و بسته به شرایط آن بازارها تقسیم بندی می نماید. بنابراین، ما تنها می توانیم به ارائه نمونه های انجام شده اشاره کنیم.

۹ بخش متفاوت در برزیل

یکی از نمونه های بسیار کامل تقسیم بندی به ازای هر محصول را می توان در کشور برزیل مشاهده نمود. تولید صنعتی در برزیل به ۹ بخش تقسیم می گردد:

- * سه بخش مربوط به شکر: شکر داخلی، شکر تصفیه شده برای صادرات و شکر خام برای صادرات
- * و شش بخش برای اتانول:
- ۱- سه بخش برای اتانول خشک (برای سوخت - داخلی یا صادرات - یا برای مصارف صنعتی)
- ۲- و سه بخش برای اتانول آبدار (برای سوخت - داخلی یا صادرات - یا برای مصارف صنعتی)

هر بخش دارای تعریفی خاص است که توسط یک نهاد عمومی و بر طبق شرایط تعریف شده میان بخشی مدیریت می گردد. بنابراین یک جدول تبدیل برای تبدیل متوسط قیمت محصول به قیمت نیشکر، از طریق محاسبه متوسط قیمت یک کیلوگرم ATR (کل شکر قابل بازیابی) مورد نیاز برای تولید هر محصول و اعمال سهم ۵۹/۹ درصد ارزش شکر و ۶۲/۱ درصد ارزش اتانول به پرورش دهنده وجود دارد (هزینه های برداشت و تحویل توسط کشاورز پرداخت می گردد). این متوسط قیمت در سطح محلی بر اساس تولید مختلط تعریف می گردد که می تواند توسط آسیاب و یا از طریق تفکیک تولید حقیقی تعریف گردد: این تصمیم بر اساس توافق میان انجمن آسیاب و پرورش دهندگان محلی اتخاذ می گردد.

بازارهای صادراتی ترجیحی

در زمینه صادرات، این تقسیم بندی می تواند در بازارهای مختلف از نظر سودآوری سنتی اعمال گردد، این حالت در کشورهای نیکاراگوئه و گوآتمالا یا در نظر گرفتن بازارهای سهمیه ای (به طور عمده در بازارهای ایالات متحده و اتحادیه اروپا) اتفاق می افتد. مکزیک نیز در راستای محاسبه قیمت صادراتی خود، ملاحظات خاصی را برای بازار ایالات متحده در نظر گرفته است. قیمت داخلی ایالات متحده آمریکا (شکر شماره ۱۶ نیویورک) از طریق احجام اظهار شده توسط مشتری وزن دهی می گردد.

تفاوت ها در بازارهای داخلی

سیستم ملی تجمیع اطلاعات بازار (SNIIM) در مکزیک، یک نوع خدمات آماری وزارت کشاورزی است که کشور را به شش ناحیه تقسیم نموده و قیمت مرجع مورد استفاده برای بازار داخلی است که از متوسط قیمت هر ناحیه محاسبه می گردد. بدین ترتیب قیمت خرید عمده فروشی به دست می آید. بر اساس توافقنامه میان بخشی، این گونه تصمیم گیری شده است که از این قیمت ۶/۴ درصد کسر گردد تا قیمت محصول در کارخانه به دست آید.

این کار در اروپا (به ویژه در فرانسه)، انتقاداتی را از سوی کشاورزان نسبت سیستم پایش قیمت توسط کمیسیون اروپا در پی داشته است: این کمیسیون قیمت واحدی را تعیین می نماید که برابر با متوسط کل قیمت کشورهای اتحادیه اروپا می باشد. در فرانسه، آژانس عمومی مسؤول اعلام قیمت ها به کمیسیون اروپا بوده و اطمینان حاصل می نماید که قیمت پرداختی چغندر به پرورش دهندگان و فرآوری کنندگان بر طبق قوانین بین بخشی باشد، لیکن پرورش دهندگان از قیمت تعیین شده توسط فرآوری کنندگان اطلاعی ندارند.

انطباق تقسیم بندی های مختلف بازار

در کلمبیا، توسعه فعلی اتانول با تبدیل معادل شکر سهم اتانول همراه بوده است که قابل پرداخت به پرورش دهنده می باشد. هم اکنون این تغییر در مذاکرات در بخش های داخلی در حال بحث است. در ادامه خواهیم دید که ظهور بازار الکتریسیته به واسطه تولید برق، نشان دهنده تغییر بسیار کمی در تقسیم بندی های فعلی می باشد.

رفتار محصولات جانبی چگونه است؟

تعداد بسیار کمی از کشورها هستند که دارای تقسیم بندی محصولات جانبی می باشند، اگر چه این کار به نظر منطقی می رسد.

ملاس

ارزش ملاس در کشورهای مختلف و بسته به شرایط آنها، به روش های متفاوتی مد نظر قرار داده می شوند. در اتحادیه اروپا، ژاپن و برخی دیگر از کشورها، ملاس به عنوان یک دارایی انحصاری کارخانه محسوب می شود. این شرایط را می توان به دو صورت مورد تجزیه و تحلیل قرار داد.

* می توان این گونه در نظر گرفت که فرمول سهمیه ای، محتوی شکر در ملاس را مد نظر قرار می دهد که در این شرایط قیمت آن برابر با قیمت شکر خواهد بود.

* یا می توان این گونه در نظر گرفت که هیچ پرداختی برای ملاس به کشاورز صورت نمی پذیرد. در نیکاراگوئه، مقدار ثابتی را بابت بهای ملاس به کشاورزان پرداخت می گردد: آنها ۵۳ درصد از ارزش شکر فروخته شده توسط کارخانه ها در بخش های مختلف بازار را به همراه قیمت تکمیلی برای ملاس دریافت می نمایند (در حقیقت، این قیمت تکمیل برابر با ۱۰ درصد می باشد). در سوزیلند، محاسبه سهمیه ملاس نیز همانند شکر بر عهده انجمن شکر سوزیلند است. در آفریقای جنوبی، تایلند و فیجی، سهم ارزش ملاس همانند سهم شکر به کشاورزان ارایه می گردد. در موريس، کل ملاس تولیدی متعلق به کشاورز است و اغلب آنها به کارخانه اجازه می دهند آن را برای تولید اتانول، عرق نیشکر یا خوراک دام بفروش برسانند.

تفاله

وضعیت تفاله بسیار متفاوت است:

در مراکش، کل تفاله تولیدی متعلق به کشاورز است لیکن می بایست هزینه های مربوط به خشک نمودن و بسته بندی آن را پرداخت نماید. در اروپا و بر اساس قوانین آن، تفاله متعلق به کشاورز می باشد، در برخی از کشورها ارزش آن را در قیمت چغندر قند در نظر می گیرند (برای مثال بریتانیا) و برخی دیگر از کشورها قیمت های تکمیل را به پرورش دهندگانی پرداخت می نمایند که تمایلی به دریافت تفاله ندارند. در فرانسه، بسیاری از کشاورزان خود را برای رویارویی با خشک نمودن و فروش تفاله، آماده می کنند، در غیر این صورت، آنها هزینه آن را پرداخت می نمایند.

در ترکیه کشاورزان مالک ۲۰ درصد از تفاله بوده و می توانند آن را به صورت فیزیکی (تفاله پرس شده با ۲۳ درصد ماده خشک) و یا معادل ارزشی آن را دریافت کنند.

در ژاپن، کل تفاله متعلق به فرآوری کننده است.

در ایالات متحده، برخی از تعاونی ها، درآمد حاصل از تفاله را در حساب های درآمدی خود منظور می کنند که بین کشاورز و فرآوری کننده تقسیم شده است.

باگاس

باگاس به دو صورت می تواند در تولید انرژی مورد استفاده قرار گیرد: برای استفاده داخلی شرکت که در حال حاضر در برخی از کشورها مانند برزیل صورت می پذیرد، در این صورت سهم پرورش دهنده - آسیاب از ارزش شکر برای این گونه از مصارف باگاس مد نظر قرار داده شده است.

برای استفاده داخلی شرکت جهت تولید الکتریسیته با هدف فروش به شبکه، علیرغم توسعه تولید برق، شرکت های کمی وجود دارند که درآمدی ناشی از فروش الکتریسیته را با پرورش دهنده تقسیم می کنند زیرا، فرآوری کنندگان به این نکته توجه دارند که پیش نیاز فروش الکتریسیته به شبکه، اقدامات سرمایه گذاری برای کارآمدتر شدن دیگ های جوش است.

تاکنون سه شیوه پرداخت به پرورش دهندگان برای باگاس مشاهده شده است:

در بلیز همانند موريس، کشاورز مقدار ثابتی را از بابت کیلووات ساعت برق فروخته شده به شبکه دریافت می دارند. در بلیز، این مقدار برابر با معادل ۰/۷ درصد پرداخت بهای نیشکر برای شکر است لیکن، در حقیقت این امکان برای کشاورز وجود ندارد که ارتباطی میان درآمد واقعی حاصل این کار برای شرکت و خودش قائل باشد. در جزیره ریونیون، از مستعمرات خارجی فرانسه که ۸۰ درصد شکر نیشکری اروپا را تأمین می نماید، پرداخت به کشاورز از طریق توافق میان پرورش دهندگان و فرآوری کنندگان و به دو صورت زیر انجام می پذیرد:

۱- پرمیوم تولید باگاس: مبلغی است که به پرورش دهندگان با در نظر گرفتن نرخ برآوردی ثابت معادل ارزش باگاس در صنعت پرداخت می گردد و بیش از ارزش فعلی در نظر گرفته شده برای قیمت نیشکر است (این مبلغ ثابت و برابر با ۳۹/۹ یورو به ازای هر تن می باشد). این مبلغ می تواند بسته به کیفیت نیشکر تحویلی، ارزش معادل ۳ درصد تا ۵ درصد قیمت نیشکر داشته باشد (۱/۳ تا ۲ یورو به ازای هر تن).

۲- حق تولید انرژی حاصل از باگاس: دو نیروگاه مجاور کارخانه های شکر، در طول کمپین سوخت ذغال سنگ خود را با باگاس جایگزین می نماید (به طور متوسط برآورد می شود که در طول سال ۱۰ درصد از نیازمندی الکتریسیته جزیره توسط باگاس تأمین می گردد) ارزش باگاس مصرفی برای تولید الکتریسیته فروخته شده به شبکه، توسط پرورش دهندگان، فرآوری کنندگان، مهندسان حرارتی، دولت و مدیریت شبکه تعیین می گردد. در این تصمیم گیری ارزش ذغال سنگ صرفه جویی شده و کیلووات ساعت الکتریسیته تولید شده مد نظر قرار داده می شود. کل مبلغ دریافت شده توسط فرآوری کنندگان برابر ۱۴/۵۰ یورو به ازای هر تن نیشکر می باشد که مبلغ ۱۲/۳۰ یورو به ازای هر تن را به پرورش دهنده داده و حدود ۲/۲ یورو به ازای هر تن را برای خود نگه داشته و ۰/۵۶ یورو به ازای هر تن را به مرکز تحقیقاتی نیشکر می دهند.

منبع: نیشکر نیوز

۶۰۱ میلیارد دلار حجم حمایت از کشاورزی در OECD

در نروژ، سوئیس، کره جنوبی و ایسلند بیش از ۴۰ درصد دریافتی های ناخالص کشاورزان هنوز ناشی از حمایت کشاورزی است

آیا حمایت از تولید محصولات کشاورزی - صنعتی که یک پا در زمین دارند و یک سر در بخش صنعت پایان یافته است؟ برخی از کسانی که طرفدار واردات کالاهای یادشده مثل شکر، برنج، سویا و... هستند به آزادسازی های جهانی اشاره می کنند و خواستار حذف حمایت از این محصولات در ایران شده اند. این گروه توجه ندارند که هنوز در بسیاری از کشورهای جهان حمایت از کشاورزی یک اصل است.

فاطمه عسگری و رویا محمدزاده پژوهشگران مؤسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی نوشته ای تحت عنوان «پایش و ارزشیابی سیاست های کشاورزی در کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی و توسعه و ۸ کشور نوظهور صنعتی» را ترجمه کرده اند که نشان می دهد حمایت ها از کشاورزی قطع نشده است بلکه شکل آن دگرگون شده است. این گزارش را می خوانید:

بدون شک بررسی تجربه، میزان، ابزار و جهت گیری های حمایت از بخش کشاورزی در کشورهای پیشرو می تواند راهنمای مناسبی برای بکارگیری شیوه و روش های نوین حمایت از این بخش در ایران باشد.

سازمان همکاری اقتصادی و توسعه همه ساله گزارش «پایش و ارزشیابی سیاست های کشاورزی در کشورهای عضو OECD و هشت اقتصاد نوظهور» را منتشر می کند. این گزارش به اندازه گیری میزان کل حمایت از بخش کشاورزی و تحولات سیاست گذاری در این کشورها می پردازد. میزان کل حمایت از بخش کشاورزی به سه جزء شامل:

الف- حمایت از تولیدکننده بخش کشاورزی که شامل ارزش پولی کلی حمایت های انجام شده از قیمت دریافتی برای محصول و یا پرداخت برای نهاده های مورد استفاده توسط بخش کشاورزی است و به طور معمول به صورت درصدی از کل ارزش تولید بیان می شود.

ب- حمایت از خدمات عمومی و زیربنایی کشاورزی

ج- حمایت از مصرف کننده محصولات کشاورزی

کشورهای OECD و اقتصادهای نوظهور که بازیگران مهم بازارهای جهانی محصولات کشاورزی به شمار می آیند شامل ۴۹ کشور و تقریباً ۸۸ درصد از ارزش افزوده کشاورزی جهان را به خود اختصاص می دهند. این کشورها صرف نظر از تفاوت های ساختاری، در اهداف کلی خود، شامل قابلیت سوددهی اقتصادی بخش کشاورزی و به طور کلی تر فعالیت های اقتصادی در مناطق روستایی؛ تولید مواد غذایی کافی و مغذی برای برطرف کردن نیازهای جمعیت جهانی رو به رشد و مرفه تر، و بهبود پایداری زیست محیطی طولانی مدت برای تولید مواد غذایی اشتراک سیاست دارند.

سیاست های کشاورزی ۴۹ کشور تحت پوشش این گزارش به چالش های متنوعی پاسخ می دهند که منعکس کننده ناهمگونی نقش هایی است که کشاورزی در اقتصاد آنها ایفا می کند. در برخی از کشورها منابع طبیعی مورد استفاده برای کشاورزی، به ویژه زمین و آب نسبتاً فراوان است، در حالی که در سایر کشورها این منابع نسبتاً کمیاب می باشد. چنین تمایزاتی در سطوح درآمد و منابع طبیعی بر اندازه و ساختار بخش کشاورزی و الگوهای تخصیص منابع در تولید و تجارت تأثیر می گذارند، و سیاست های کشاورزی هم به روش های مختلفی از آنها تأثیر می پذیرند.

مجموعه ابزارهای سیاستی مورد استفاده برای حمایت از این اهداف گسترده از زمان اقدام به پایش و ارزشیابی سیاست های کشاورزی OECD از اواسط دهه ۱۹۸۰، در حال تحول بوده اند. حمایت از قیمت های داخلی و از این رو ترغیب تولید و افزایش درآمد کشاورزان، ویژگی غالب استراتژی های آنها بوده است. دامنه تغییر از ابزارهایی که به طور مؤثر منابع را از طریق قیمت های

با حمایت های تدارک دیده شده برای کشاورزان از طریق پرداخت های مستقیم، از جمله از طریق افزایش مقررات برای بهبود عملکرد زیست محیطی کشاورزی، هماهنگی دارد.

۵- تأکید بر تواناسازی محیط کسب و کار برای کشاورزی. کشورهایی که ابزارهای سیاستی خود را برای خدمات عمومی متمرکز می نمایند که کالاهای عمومی مشخصه آن می باشد عبارتند از: استرالیا، شیلی، نیوزیلند و آفریقای جنوبی.

همان گونه که اشاره شد، کشورهای مشمول این گزارش حدود ۸۸ درصد از ارزش افزوده کشاورزی جهان (تولید ناخالص داخلی کشاورزی جهان) را به خود اختصاص می دهند. اما موقعیت نسبی آنها، همان گونه که از سهم آنها در کل تولید ناخالص داخلی کشاورزی می توان مشاهده نمود، در گذر زمان دچار تغییرات مهمی گردیده است. اتحادیه اروپا، چین، آمریکا و ژاپن، تولیدکنندگان مهم کشاورزی در اواسط دهه ۱۹۹۰ بوده اند، که با همدیگر بیش از سه چهارم تولید ناخالص داخلی کشاورزی را در بین کشورهای مشمول این گزارش به خود اختصاص می دادند و سهم آنها به ترتیب

۲۸ درصد، ۱۸ درصد، ۱۵ درصد و ۹ درصد از کل بود. چین در سال های اخیر، بیش از ۴۳ درصد کل تولید ناخالص داخلی کشاورزی کشورهای مشمول این گزارش را از آن خود کرده است و اتحادیه اروپا، آمریکا و ژاپن سهم کمتر اما قابل توجهی (به ترتیب ۱۵ درصد، ۱۱ درصد و ۲ درصد) را به خود اختصاص می دهند. این افزایش چشمگیر در سهم چین به تولید کشاورزی و ارزش افزوده محدود نمی گردد، این کشور به موازات این امر، سیاست خود را برای حمایت از این بخش افزایش داده است.

درصد برآورد حمایت کل در اندونزی بین سال های ۹۷-۱۹۹۵ تا ۱۴-۲۰۱۲ افزایش بسیار زیادی داشته است و از ۰/۸ درصد تولید ناخالص داخلی به ۳/۶ درصد تولید ناخالص داخلی رسیده است که جایگاه این کشور را از لحاظ انتقال منافع به کشاورزی نسبت به اندازه اقتصاد در بالاترین رده قرار داده است. به همین نحو، افزایش قابل توجهی در درصد برآورد حمایت کل در چین اتفاق افتاده است، به طوری که این نسبت از ۱/۴ درصد تولید ناخالص داخلی در سال های ۹۷-۱۹۹۵ به ۳/۲ درصد تولید ناخالص داخلی در سال های ۱۳-۲۰۱۲ افزایش یافته است. این افزایش ها علی رغم گسترش سریع دو اقتصاد در طی آن دوره و به موازات کاهش سهم بخش کشاورزی در اقتصاد این دو کشور بوده است. برزیل، که از بخش کشاورزی خود در اواسط دهه ۱۹۰

بالا برای مواد غذایی از مصرف کنندگان به تولیدکنندگان انتقال می دهند به ابزارهایی که انتقال های بودجه ای مستقیمی را برای تولیدکنندگان فراهم می آورند، برای کشورهای دارای توانایی مالی انجام چنین عملیاتی، طبیعتاً بزرگ تر می باشد.

چارچوب سیاست های کشاورزی در اکثر کشورهای مشمول این گزارش از بنیان پایدار و مطلوبی برخوردار است و تغییر سیاست در این کشورها به آرامی اتفاق می افتد. اخیراً چندین کشور در چارچوب سیاست کشاورزی خود برای سال های پیش رو بازنگری نموده اند، و این تنظیمات به طور کلی حاکی از تغییرات شدید در سیاست های موجود نمی باشد. بلکه بیشتر تعدیل های جزئی اتفاق افتاده است. کانادا (۱۸-۲۰۱۳)، اتحادیه اروپا (۲۰-۲۰۱۴)، ژاپن (۲۰-۲۰۱۵)، قزاقستان (۲۰-۲۰۱۳)، کره (۱۷-۲۰۱۳)، مکزیک (۱۸-۲۰۱۳)، روسیه (۲۰-۲۰۱۳)، سوئیس (۱۷-۲۰۱۴) و آمریکا (۱۸-۲۰۱۴) از جمله کشورهایی هستند که در سیاست های خود بازنگری کرده اند.

در حالی که بسیاری از کشورها دارای ترکیبی از اقدامات سیاستی و برنامه ها می باشند و طرح های سیاستی بین آنها متفاوت می باشد، چشم انداز سیاست های کشاورزی تقریباً با پنج رویکرد متفاوت قابل تشخیص می باشد.

۱- تأکید بر حمایت از قیمت بازار از طریق اقدامات مرزی و سیاست های بازار داخلی. این ابزارهای سیاستی در کشورهایی از جمله چین، کلمبیا، ایسلند، اندونزی، ژاپن، قزاقستان، کره، نروژ، روسیه، سوئیس و ترکیه غالب می باشد.

۲- تأکید بر کاهش هزینه سرمایه و نهاده های خریداری شده. اعطای یارانه به نهاده های متغیر مزرعه نظیر انرژی و کود که اخیراً در کشورهای اندونزی و مکزیک با اهمیت تر گردیده اند و طرح های اعتباری اعطایی برای تحریک سرمایه گذاری کشاورزی، سنگ بنای سیاست ها در برزیل و کلمبیا را تشکیل می دهند و در مجموعه سیاست های روسیه و قزاقستان نیز یک مقوله مهم به شمار می آیند.

۳- تأکید بر سیاست هایی که موجب کاهش مخاطرات کاهش دهنده درآمد و دریافتی می گردند. این امر اخیراً در چارچوب سیاستی بازنگری شده در آمریکا تقویت گردیده است و یک طرح بلندمدت در کانادا به شمار می آید.

۴- تأکید بر پرداخت های مستقیم به کشاورزان. تغییرات سیاستی اخیر در اتحادیه اروپا و سوئیس به نحو مطلوبی

روزهایی می‌رسند که کالای کشاورزی برای واردات وجود ندارند

مناسب به کار گرفته شود و ابزارها و سیاست‌های حمایتی از بخش کشاورزی شامل سیاست‌ها و ابزارهای قیمتی و غیرقیمتی است.

از جمله ابزارهای حمایتی قیمتی می‌توان به ابزارهای قیمت تضمینی، خرید تضمینی، قیمت اعتباری، قیمت هدف، پرداخت جبرانی، یارانه غیر مستقیم نهاده و یارانه صادراتی، و همچنین از جمله ابزارهای حمایت غیر قیمتی می‌توان به مواردی نظیر اقدامات مرزی، وضع تعرفه‌ها و محدودیت‌ها، پرداخت‌های مستقیم، بیمه‌های درآمد و عملکرد و ایجاد و توسعه بازارهای بورس کالایی کشاورزی، اشاره کرد. به گفته او، حمایت‌های کشورهای توسعه یافته نظیر ایالات متحده، اعضای اتحادیه اروپا، هند، مالزی و... به صورت جامع و با ابزارهای متنوع از تولیدکننده و همچنین حمایتی هدفمند از مصرف‌کننده بوده است.

در ایران قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی در سال ۱۳۶۸ به شکل یک ماده و سه تبصره وضع شده که در سال ۱۳۷۲ اصلاحیه‌ای در جهت گسترش قانون به آن افزوده شد. در سال ۱۳۸۳ اصلاح مجدد قانون خرید محصولات اساسی کشاورزی با موضوع تأمین مالی صورت گرفت و نهایتاً اصلاحی دیگر در سال ۱۳۸۴ و با تأکید بر رعایت تناسب افزایش قیمت با تورم و لازم الاجرای بودن آن اعمال شد.

درباره آخرین اقدامات صورت گرفته درباره اصلاح سیاست خرید تضمینی به تصویب ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی مبنی بر برقراری سیاست قیمت تضمینی به مفهوم پرداخت مابه‌التفاوت قیمت تضمینی و قیمت بازار (بورس) و همچنین ماده ۳۶ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات دولت اشاره می‌کنم.

فرآیند محاسبه و پیشنهاد قیمت تضمینی بر اساس معیارهایی قانونی نظیر هزینه تولید، معادل قیمت سرمرز، رابطه مبادله و معیار چندگانه تعیین می‌شود که مفروضات این فرآیند، در نظر گرفتن هزینه‌های متفرقه، کارمزد متعارف بانک در صورت تأمین سرمایه از طریق وام، درآمد حاصل از فروش محصول فرعی در محصولات زراعی و احتساب بازده مدیریت است.

درباره تجربه جهانی حمایت از بخش کشاورزی نیز دو نکته قابل ذکر است: نخست اینکه در موافقت نامه سازمان تجارت جهانی تصویب شده که کشورهای در حال توسعه تنها تا ۱۵ سال آینده فرصت دارند که سطح حمایت خود را از بخش کشاورزی بالا نگاه دارند، که این موضوع برای عضویت کشورهای نظیر ایران به این سازمان حائز اهمیت است. نکته بعدی در نظر گرفتن این موضوع است که کشورهای توسعه یافته نظیر ایالات متحده و کشورهای عضو اتحادیه اروپا از پیش حمایت خود را به صورت جامع از بخش کشاورزی اعمال کرده‌اند و پس از توانمند شدن بخش کشاورزی در ارزیابی، به صورت هدفمند حمایت خود را از این بخش کاهش داده‌اند. بخش کشاورزی در کشور به دلیل ارزش نبودن آن بسیار مورد بی‌مهری واقع شده و این در حالی است که موضوع مهم امنیت غذایی در سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام، بخش کشاورزی، آب، محیط زیست، سلامت غذا و همچنین در سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی ذکر شده است.

با توجه به اعلام سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) مبنی بر پیش‌بینی جمعیت ۹ میلیارد نفری جهان در سال ۲۰۲۵، امکانات آب و زمین جهان، تنها اجازه تأمین غذای داخلی در کشورها را می‌دهد و محصولات اساسی کشاورزی برای واردات وجود نخواهد داشت.

دمیدن بر شیپور واردات محصولات کشاورزی به بازار ایران از سوی طرفداران واردات با توجیه‌های متفاوت انجام می‌شود. یک توجیه این است که در دنیای امروز دادوستد کالاها آسان شده است و نباید نگران بود که روزی برسد که کشوری از فقدان محصولات به دلیل کمبود رنج ببرد و آسیب ببیند. گروهی دیگر با مقایسه قیمت تمام‌شده محصولات کشاورزی در ایران و جهان پرداخته و از این مسیر به توجیه واردات می‌پردازد. برخی دیگر باور دارند حمایت از کشاورزی در دنیا منسوخ شده است و...

دکتر علی کیانی‌راد چندی پیش در یک میزگرد که محور آن آسیب‌شناسی سیاست‌های بخش کشاورزی بود ضرورت‌های حمایت از کشاورزی را توضیح داد و یادآور شد که در آینده‌ای نه چندان دور و مطابق با آمارها و اطلاعات جهانی ممکن است کالای کشاورزی برای واردات نباشد. این داوری را می‌خوانیم:

ضرورت حمایت از کشاورزی

حمایت از بخش کشاورزی به سه دلیل ضرورت پیدا می‌کند. دلیل نخست، نقش محصولات کشاورزی در امنیت غذایی است که سرلوحه برنامه‌های توسعه‌ای کشورهای توسعه‌یافته است و اخیراً مطابق با اهدافی که در سازمان ملل متحد به تصویب رسیده، تمامی کشورها متعهد به دستیابی به امنیت غذایی شده‌اند. دلیل دوم، براساس بی‌ثباتی و ریسکی بودن فعالیت‌های بخش کشاورزی است که این بخش ماهیتاً قادر نیست مقدار عرضه محصولات تولیدی خود را برحسب نوسانات کوتاه‌مدت بازار تنظیم کند. دلیل سوم به مزیت‌های رقابتی و ساختاری اختصاص دارد؛ به گونه‌ای که انتقال از یک اقتصاد مبتنی بر روابط کشاورزی سنتی به یک اقتصاد مبتنی بر کشاورزی تجاری یا صنعتی مستلزم استفاده از سیاست‌های حمایتی است زیرا در این انتقال، رابطه مبادله به زیان بخش کشاورزی شکل می‌گیرد و مزیت رقابتی را کاهش می‌دهد.

هنگام بروز شکست بازار در بخش کشاورزی که مفهوم قابل توجهی در این بخش است، بر خلاف بخش‌های دیگر نمی‌توان در بلندمدت منتظر قدرتهای نامرئی بازار بود که عرضه و تقاضا را کنترل کند؛ به ویژه زمانی که دولت‌ها بیش از قیمت تولیدکننده، توجه خاصی به قیمت مصرف‌کننده دارند. سیاست‌های اقتصادی بخش کشاورزی اقدامی آگاهانه از سوی سیاست‌گذار است که با ایجاد ترتیب نهادی بر مبنای باورها و ارزش‌های سیاست‌گذاران و سیاست‌پذیران طراحی و اجرا می‌شود و بخش عمومی، تولیدکننده و خانوار را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

از سوی دیگر سیاست‌گذار کشاورزی با اهداف متفاوت و گاه متناقضی نظیر تثبیت نوسانات عرضه محصولات تولیدی بخش، تثبیت نوسانات تقاضای محصولات تولیدی بخش، تثبیت نوسانات درآمد تولیدکنندگان بخش، تنظیم بازار، تشویق تولید، تشویق صادرات، محدودیت تولید، تشویق یا محدود کردن استفاده از نهادهای خاص و کمک به تولیدکننده در جهت مدیریت ریسک قیمت و عملکرد (بیمه، بورس کالاهای کشاورزی)، مواجهه بوده و حال بهترین راهکار، طراحی سبد حمایتی است که از مجموعه‌ای از چند ابزار سیاستی تشکیل شده است و برای دستیابی به اهداف متفاوت یا تأمین کارآتر یک هدف واحد، مورد استفاده قرار می‌گیرند.

در باره این سبد حمایتی باید یادآور شوم: برای هر محصول با توجه به ساختار تولید و بازار محصول باید یک یا چند ابزار

مالیات می‌گرفت، اکنون حمایت مثبتی از کشاورزی در حدود ۰/۴ درصد تولید ناخالص داخلی خود فراهم می‌آورد.

کاهش بسیار قابل توجه درصد برآورد حمایت کل از تولید ناخالص داخلی در کشورهای روی داد که به لحاظ تاریخی هزینه نسبی حمایت کشاورزی کل در بالاترین سطح بود؛ کره، مکزیک و سوئیس از جمله این کشورها بودند. با این وجود، درصد برآورد حمایت کل در برخی از کشورهای OECD از قبیل ترکیه، کره، ژاپن، ایسلند و سوئیس هنوز نسبتاً بالا می‌باشد و از یک درصد تولید ناخالص داخلی نیز فراتر می‌رود. برای ترکیه این امر به طور عمده منعکس‌کننده سهم بالایی است که کشاورزی در کل اقتصاد دارد، در حالی که برای کشورهای باقیمانده که کشاورزی سهم به مراتب کوچکتری در اقتصاد آنها دارد، این امر به طور عمده به دلیل حمایت بالا می‌باشد.

مجموع برآورد حمایت کل به اجزای اصلی (حمایت از تولیدکننده، حمایت از خدمات زیربنایی و حمایت انتقالی از مصرف‌کننده عدم حمایت از مصرف‌کننده) آن تجزیه شده است. در اکثر کشورهای تحت پوشش این گزارش برآورد حمایت تولیدکننده سهم بیشتری دارد و به طور متوسط بیش از ۸۰ درصد حمایت کل را به خود اختصاص می‌دهد. هزینه‌های خدمات عمومی نیز در کشورهای استرالیا، شیلی و آفریقای جنوبی نسبتاً زیاد می‌باشند و حدود نیمی از برآورد حمایت کل را به خود اختصاص می‌دهند.

در کشورهای مشمول این گزارش، به طور متوسط حدود یک‌ششم دریافتی‌های ناخالص کشاورزی ناشی از سیاست‌های عمومی حمایت از کشاورزان می‌باشد و سالانه به لحاظ ارزشی به طور متوسط در سال‌های ۲۰۱۲-۱۴ به ۶۰۱ میلیارد دلار (۴۵۰ میلیارد یورو) می‌رسد. این افزایش سال به سال، نسبت به تغییرات صریح سیاستی به طور عمده بیشتر به دلیل تحولات در قیمت‌های جهانی محصولات کشاورزی، افزایش تولید کالاهای حمایت شده و تغییرات نرخ ارز می‌باشد.

در نروژ، سوئیس، ژاپن، کره و ایسلند، بیش از ۴۰ درصد دریافتی‌های ناخالص کشاورزی هنوز هم ناشی از حمایت کشاورزی می‌باشند. اندونزی، چین، قزاقستان و برزیل، شاهد افزایش سطوح حمایت در طی زمان بوده‌اند، در مورد اندونزی و چین، این حمایتی از متوسط کشورهای OECD پیشی گرفته است. اوکراین تنها کشوری است که هنوز از بخش کشاورزی خود مالیات می‌گیرد، هر چند سطح مالیات به حدود ۳ درصد دریافتی‌های ناخالص کشاورزی کاهش یافته است.

اکثر کشورهای مشمول این گزارش بر مصرف‌کنندگان خود مالیات می‌بندند. با این وجود سطح مالیات‌بندی به طور قابل توجهی متفاوت می‌باشد. به طور کلی، اکثر کشورهای مالیات ضمنی خود بر مصرف‌کنندگان را بین سال‌های ۱۹۹۵-۹۷ و ۲۰۱۲-۱۴ کاهش دادند، اگرچه در شماری از کشورها از قبیل ایسلند، ژاپن، کره، نروژ، سوئیس، درصد CSE هنوز هم بسیار قابل توجه می‌باشد به طوری که در این کشورها، درصد برآورد حمایت مصرف‌کننده (CSE) در حدود ۳۰- درصد یا بیشتر می‌باشد. در اندونزی و چین، به طور فزاینده‌ای بر مصرف‌کنندگان مالیات تعلق می‌گیرد، به طوری که درصد CSE در این دو کشور، به حدود ۲۰- درصد در سال‌های ۲۰۱۲-۱۴ بالغ گردید. استرالیا، شیلی و نیوزیلند از جمله کشورهایی هستند که در آنجا مالیات ضمنی بر مصرف‌کنندگان بسیار ناچیز می‌باشد، که این امر به طور عمده ناشی از فقدان حمایت قابل توجه از قیمت بازار در این کشورها می‌باشد. از کل برنامه کمک غذایی بیش از ۷۶ میلیارد دلاری آمریکا در سال ۲۰۱۴، تنها آن قسمت که به طور مستقیم با تولید محصولات کشاورزی داخلی در ارتباط می‌باشد، ۱۹/۹ میلیارد دلار آمریکا، در CSE گنجانده می‌شود. گسترش این برنامه‌ها در آمریکا به افزایش قابل توجه رصدهای CSE از ۴/۳ درصد در دوره ۱۹۷-۱۹۹۵ به ۱۵/۶ درصد در دوره ۲۰۱۲-۱۴ منجر گردیده است و آمریکا را به یک کشور با بالاترین حمایت مصرف‌کننده در بین کشورهای مشمول این گزارش تبدیل کرده است.

سازمان توسعه تجارت حق نظارت بر تجارت کشاورزی را
به وزارت جهاد کشاورزی داد

بخشنامه‌ای برای ختم دخالت‌ها

وارداتی موجود را تهدید به بر خورد قضایی کرد. واکنش مسؤولان وزارت جهاد کشاورزی در حالی بود که بعد از آن سازمان توسعه تجارت طی اطلاعیه‌ای ضمن تکذیب کاهش تعرفه روغن، حذف لزوم دریافت مجوز این کالا را از وزارت جهاد کشاورزی تأیید کرد و آن را در راستای جلوگیری از افزایش قیمت روغن نباتی مصرفی مردم، بر اساس ماده ۱۰۳ قانون برنامه پنجم توسعه مبنی بر حذف یکی از اسناد غیرضروری که در مسیر واردات روغن خام مورد نیاز برای تولید انواع روغن نباتی وجود دارد، دانست.

اما در نهایت به نظر می‌رسد تأکیدات وزارت جهاد کشاورزی به حق نظارت خود بر تجارت کلیه کالاهای کشاورزی و به طور مشخص تجارت، تولید و بخش صنایع تبدیلی دانه‌های روغنی و روغن خام، منجر به ختم این کشمکش به نفع این وزارتخانه و تصریح بر این حق توسط سازمان توسعه تجارت ایران با ابلاغ قانون «تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی» به عنوان تبصره (۳) ماده (۴۰) آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات شد.

بر اساس بند «الف» قانون تمرکز وظایف بخش کشاورزی تجارت اعم از صادرات، واردات و تنظیم بازار داخلی محصولات و کالاهای اساسی زراعی، باغی و گیاهان دارویی شامل گندم، برنج، جو، ذرت، پنبه‌وش، روغن و دانه‌های روغنی، چای، سیب‌زمینی، پیاز، حبوبات، سیب، پرتقال، خرما، کشمش، قند، شکر و کنجاله و همچنین محصولات دامی، طیور و آبزیان شامل شیر و فرآورده‌های لبنی، گوشت سفید، گوشت قرمز، تخم‌مرغ و نیز پيله ابریشم به وزارت جهاد کشاورزی واگذار شده است.

واردکنندگان محصولات کشاورزی از جمله شکر که منافع رانتی فوق‌العاده‌ای را از دست داده‌اند هنوز دنبال دور زدن قانون هستند. در حالی که دولت یازدهم بر موضوع قانون «تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی» تأکید دارد اما شایعه‌سازان می‌خواستند قانون را دور بزنند و هنوز دست از این کار برنداشته و این بار به جای حضور در وزارت صنعت، معدن و تجارت به سوی گمرک رفته بودند. سازمان توسعه تجارت اما با صدور بخشنامه‌ای مانع از این کار شد.

سازمان توسعه تجارت ایران حق نظارت وزارت کشاورزی بر صادرات و واردات کالاهای کشاورزی را به گمرک کشور ابلاغ کرد.

در پی بالا گرفتن اخبار مربوط به ورود غیرقانونی میوه از مبادی رسمی و کشمکش‌هایی که اخیراً بر سر واردات روغن خام بین وزارت جهاد کشاورزی و سازمان توسعه تجارت صورت گرفت، این بار سازمان توسعه تجارت طی بخشنامه‌ای ابلاغی به گمرک بر اجرای موضوع قانون «تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی» تأکید کرد.

این ابلاغ مجدد قانون تمرکز کالاهای کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی در حالی اتفاق می‌افتد که پیش از این درباره واردات روغن خام شایعاتی مبنی بر صفر شدن تعرفه روغن و حذف مجوز واردات از وزارت جهاد کشاورزی مطرح شد که واکنش مسؤولان وزارت جهاد کشاورزی را در پی داشت؛ به طوری که عبدالمهدی بخشنده، معاون برنامه‌ریزی اقتصادی وزیر جهاد کشاورزی نه تنها تعرفه‌ها را پا برجاست، بلکه اظهار نظر خارج از وزارت جهاد را در این باره غیرقانونی دانست و متخلفان از قوانین

دبیر انجمن کارخانه‌های قند و شکر
خبر داد

طلب ۵۰۰ میلیارد تومانی چغندرکاران از کارخانه‌ها

کارخانه‌ها هم ۲۵۰ میلیارد تومان
از دولت طلبکارند

دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر با بیان اینکه چغندرکاران هنوز ۵۰۰ میلیارد تومان از طلبشان را از کارخانه‌ها نگرفته‌اند، گفت: کارخانه‌ها هم بابت مابه‌التفاوت قیمت شکر ۲۵۰ میلیارد تومان از دولت طلبکارند. بهمن دانایی دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر با بیان اینکه امسال حدود ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تن چغندر قند از کشاورزان خریداری شد، گفت: با توجه به تولید ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تنی چغندر قند در سال ۹۳ امسال ۱۸/۷ درصد تولید این محصول رشد داشت.

وی با بیان اینکه تولید چغندر قند امسال نسبت به سال ۹۲ حدود ۶۰ درصد رشد داشته است، افزود: پیش‌بینی ما در سال جاری تولید یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن شکر بود که حدود ۷۵۲ هزار تن شکر در سال جاری از چغندر قند حاصل شده و با تولید حدود ۶۵۰ هزار تن شکر از نیشکر به رقم یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن خواهیم رسید.

دانایی با بیان اینکه بازار شکر کاملاً متعادل است، بیان داشت: اگرچه قیمت مصوب برای خرید هر کیلو شکر از کارخانه‌ها ۲۳۰۰ تومان بود، اما کارخانه‌ها امسال با قیمت حدود ۲۱۷۰ تا ۲۲۰۰ تومان شکر را فروختند و قیمت فروش شکر توسط کارخانه‌ها به قیمت مصوب نرسید. دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر با اشاره به واردات ۴۹۲ هزار تنی شکر براساس آمار گمرک در سال جاری تصریح کرد: مطابق آمار گمرک سال گذشته ۸۲۳ هزار تن شکر وارد کشور شد. وی افزود: ۲۰۰ هزار تن از شکر وارداتی در سال جاری برای ذخایر استراتژیک استفاده شده است. دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر با بیان اینکه ارزش چغندر قند خریداری شده از کشاورزان امسال ۱۵۰۰ میلیارد تومان است، بیان داشت: سال گذشته ۱۱۷۷ میلیارد تومان چغندر قند به قیمت تضمینی از کشاورزان خریداری شد. وی افزود: تا پایان بهمن ماه هزار میلیارد تومان از مطالبات چغندرکاران پرداخت شده و با تأمین اعتبار در تلاش هستیم، تا مابقی مطالبات چغندرکاران پرداخت شود، ضمن اینکه بخشی از ۵۰۰ میلیارد تومان طلب باقی مانده چغندرکاران از کارخانه‌ها طی چند روزی که از اسفندماه گذشته پرداخت شده است. دانایی تصریح کرد: البته کارخانجات هنوز بابت مابه‌التفاوت قیمت شکر از دولت نتوانسته‌اند مطالباتشان را بطور کامل دریافت کنند، بطوری که ۱۲۶ میلیارد تومان از سال گذشته و ۱۳۰ میلیارد تومان هم بابت امسال از دولت طلب دارند. براساس مصوبه ستاد تنظیم بازار قیمت خرید دولتی شکر از کارخانه‌ها در سال جاری ۲۵۳۰ تومان و قیمت آن برای مصرف‌کننده ۲۳۰۰ تومان شد که مابه‌التفاوت ۲۳۰ تومانی آن توسط دولت به کارخانه‌ها پرداخت می‌شود.

مدیریت بر تولید و واردات شکر با هدف افزایش انگیزه تولید داخل

و گفت: با کاشت بذر چغندر در فصل پاییز، معادل یک دوم آب مصرفی در تولید این محصول کاهش نشان می دهد.

خرید تضمینی گندم از ۹/۵ تن می گذرد

حجتی درباره خرید گندم نیز پیش بینی کرد: سال آینده با توجه به تولید، بیش از ۹/۵ میلیون تن گندم به صورت تضمینی خریداری شود.

وی نیاز کشور به گندم با توجه به گندم خود مصرفی را حدود ۱۳/۵ میلیون تن اعلام کرد و گفت: امسال ۲/۵ میلیون تن گندم با تعرفه صفر وارد کشور شده که بیش از نیاز بوده است بنابراین با توجه به تأمین ذخایر، واردات گندم در سال آینده را ممنوع اعلام کردیم. وزیر جهاد کشاورزی خاطرنشان ساخت: امسال با تعرفه صفر درصد برای ۴/۵ میلیون تن واردات گندم، ثبت سفارش شده در حالی که تعرفه واردات گندم ترکیه ۱۳۰ درصد است. وی افزود: بخش خصوصی برای واردات گندم و تبدیل آن به نشاسته، آرد یا ماکارونی می توانند بدون تعرفه، ورود موقت داشته باشند و پس از ایجاد ارزش افزوده، آن را صادر کنند.

وارد کنندگان سازمان یافته میوه قاچاق باید شناسایی شوند

وی در پاسخ به پرسشی درباره قاچاق میوه، گفت: شنیده شده بخشی از قاچاق میوه به طور سازمان یافته و با کانتینر برای ترانزیت صورت می گیرد و در میداین میوه و تره بار توزیع می شود که باید این افراد شناسایی شوند.

حجتی افزود: وزیر کشور به وزارتخانه ها و دستگاه های مربوطه دستور پیگیری ورود سازمان یافته میوه های قاچاق را داده و همه از جمله سازمان مبارزه با قاچاق کالا و ارز باید در این زمینه اقدام های لازم را انجام دهیم. وی بر ایجاد محدودیت در عرضه میوه های قاچاق در میداین میوه تأکید کرد و گفت: شورای شهر و شهرداری ها نباید اجازه دهند که میوه ها در میداین عرضه شود و با این کار باید فروش میوه قاچاق را غیراقتصادی کنند. وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه ۱۰ درصد نیاز روغن کشور از طریق تولید دانه های روغنی در داخل تأمین می شود، اذعان داشت: طبق فرمولی که ارائه داده ایم، وارد کنندگان باید دانه های روغنی کشاورزان اجازه دارند تا نسبت به تأمین کسری روغن مورد نیاز کشور از طریق واردات اقدام کنند. حجتی درباره نرخ سود تسهیلات کشاورزی گفت: سود تسهیلات نسبت به سایر بخش ها کمتر و سقف آن ۱۸ درصد است همچنین ۱۰ درصد منابع صندوق توسعه ملی به بخش کشاورزی اختصاص می یابد. وی خاطرنشان کرد: مقرر شده از سوی دولت ۲۰۰ میلیارد تومان در اختیار بانک کشاورزی قرار گیرد که از طریق آن سود تسهیلات بخش کشاورزی ۲ درصد کاهش می یابد.

ادامه از صفحه اول

وزیر جهاد کشاورزی در ادامه به حفظ ذخایر استراتژیک کشور اشاره و آن را از تکالیف این وزارتخانه عنوان کرد و بیان داشت: دو سال و نیم قبل، ذخایر گندم به کمتر از ۲۱ روز رسیده بود اما امروز این ذخایر برای بیش از ۷ ماه است. وی اضافه کرد: درباره گوشت، مرغ، برنج، شکر، روغن و سایر محصولات استراتژیک نیز تکالیفی داریم که توانسته ایم از طریق تولید داخل و خارج، ذخایر ایمنی برای کشور ایجاد کنیم. حجتی صرفه جویی در مصرف آب کشاورزی را از اولویت های این وزارتخانه دانست و گفت: با حمایت دولت و مجلس در سال گذشته ۱۶۰ هزار هکتار و امسال ۱۵۰ هزار هکتار سیستم های آبیاری نوین در اراضی کشاورزی اجرا شده است. وی اجرای سالانه ۴۰۰ هزار هکتار سیستم های آبیاری نوین را از برنامه های وزارت جهاد کشاورزی برای صرفه جویی آب کشاورزی عنوان کرد. وزیر جهاد کشاورزی با اذعان به اجرای سه طرح ویژه در راستای کاهش مصرف آب کشاورزی خاطرنشان کرد: سه طرح احیای ۵۵۰ هزار هکتار از اراضی خوزستان و ایلام، پروژه شبکه های آبیاری سیستان و طرح آب های مرزی با عنایت مقام معظم رهبری و پیگیری های رییس جمهوری در اختیار قرار گرفته که بخشی از آن مختص وزارت جهاد کشاورزی و بخش دیگر اعتبارات، مشترک با وزارت نیرو است. وی درباره طرح ۱/۵ میلیارد دلاری توسعه منابع آب و خاک خوزستان و ایلام اظهار داشت: در حال حاضر ۳۳۰ هزار هکتار از این طرح در دست اجرا است و از این سطح تاکنون ۱۸۰ هزار هکتار را تحویل کشاورزان داده ایم. حجتی ادامه داد: برای اجرای پروژه شبکه های آبی سیستان نیز ۵۰۰ میلیون دلار به طور مشترک در اختیار وزارت جهاد کشاورزی و نیرو قرار گرفته که از این مبلغ ۴۰۰ میلیون دلار به بخش کشاورزی تخصیص یافته است. وی افزود: در این طرح نزدیک به ۴۰۰ میلیون متر مکعب آب از چاه نیمه ها با لوله و کنتور در مزارع تحویل ۴۶ هزار بهره بردار می شود.

وزیر جهاد کشاورزی درباره طرح آب های مرزی نیز گفت: این طرح در سطح ۴۰۰ هزار هکتار است که ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار هکتار آن با تفاهم وزارت نیرو از منتها الیه شمال غرب کشور تا حاشیه های جنوبی استان ایلام در دست اجرا است. وی تولید علوفه یونجه با آبیاری زیرسطحی و زراعت ۱۵ هزار هکتار گندم با آبیاری تیپ را از ابتکارات در بخش کشاورزی خواند و تصریح کرد: در آبیاری زیرسطحی، تولید علوفه نسبت به آبیاری غرقابی ۵ برابر افزایش یافته است. حجتی تغییر فصل کشت از بهار به پاییز را از دیگر اقدام ها برای صرفه جویی در مصرف آب کشاورزی دانست

اینجا دنبال مشکل اصلی کالاهایی مثل شکر بگردید

۵۰ درصد از اراضی زراعی زیر ۲ هکتار

کالاهایی مثل شکر و برنج که واردات آنها طمع برانگیز بوده و هست همواره با این اتهام مواجه هستند که در مقایسه با قیمت واردات در سطح بالاتری می ایستند، اما متأسفانه در جریان انحراف دیدگاه ها به اصل و ریشه پرداخته نمی شود. یکی از اندیشه های افزایش قیمت تمام شده محصولات کشاورزی این است که اراضی زراعی در ایران خرد و پراکنده اند و به همین دلیل بهره وری از آنها پایین است و درآمد این اراضی کوچک تکافوی هزینه کشاورزان زحمتکش را نمی دهد و دولت ها به سوی افزایش قیمت تضمینی این محصولات می روند. زراعت چغندر قند که حدود ۶۵ درصد قیمت تمام شده شکر را تشکیل می دهد نیز مشمول این وضع هستند.

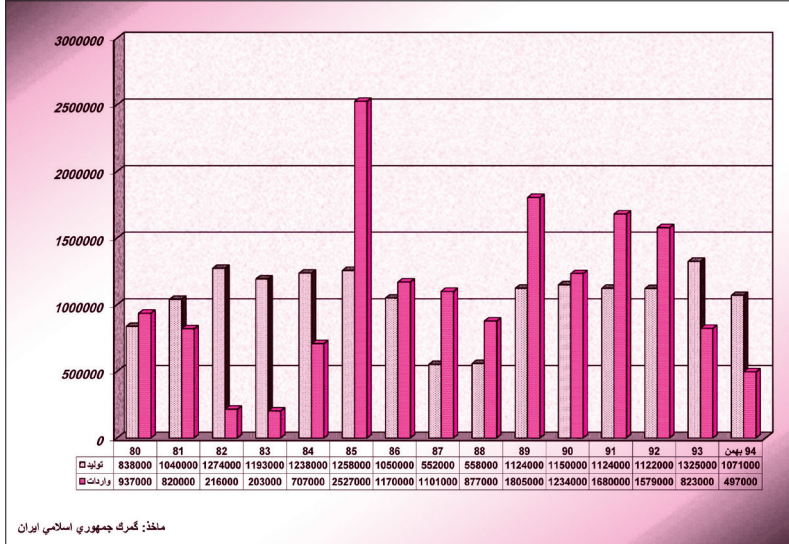
علی صفایی، مدیرعامل سازمان تعاون روستایی به تازگی خبر داده است ۵۰ درصد از اراضی زراعی کمتر از ۲ هکتار هستند و این در حالی است که قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی را نیز داریم. علی صفایی در جلسه شورای ماده ۱۷ شرکت تعاونی تولید روستایی و شرکت های سهامی زراعی اظهار کرد: در طول ۱۰ سال بیش از یک میلیون هکتار از اراضی کشاورزی به عنوان منابع تولید کاشته شده که زمین از کشاورزی به علت تغییر کاربری یا شوری خاک خارج شده است. وی افزود: نخستین عرصه ای که در آن آب، خاک و کشاورزی باید انجام شود تعاونی های تولید است؛ بنابراین هر کاری که انجام می شود باید به یکپارچه سازی کشاورزی کمک شود و هر برنامه و طرحی باید منجر به یکپارچه سازی اراضی کشاورزی در جهت افزایش راندمان تولید شود. صفایی ادامه داد: تعاونی یک واحد مردمی است و می بایستی تولیدکنندگان و اعضای آن در فعال بودن آن نقش مؤثر داشته باشند. مدیرعامل سازمان تعاون مرکزی تعاون روستایی گفت: یکی از مشکلات ساختار کشاورزی ایران خرد بودن اراضی کشاورزی است که برای بازگرداندن این نوع مالکیت به یکپارچه، تعاونی های تولید نقش بسزایی دارند. صفایی تصریح کرد: تعاونی تولید با هدف جمع کردن مالکیت های خرد درصدد کمک به بهره برداران برای تولید است. وی اضافه کرد: باید کشاورزان متقاعد شوند که در زمین کوچک نمی توانند بهره وری داشته باشند بلکه با هم بودن و مالکیت های یکپارچه و بزرگ می توان در چرخه تولید نقش داشت. صفایی خاطرنشان کرد: اصل تعاون بر همگرایی، همدلی و همراهی کشاورزان تولیدکنندگان است که خود آنان باید در این بخش فعال باشند.

نیاز علی ابراهیمی پاک، رییس سازمان جهاد کشاورزی استان قزوین - هم در این جلسه تصریح کرد: مدیریت زمین و منابع تولید اصل اساسی است که در چند سال گذشته بیشترین سرمایه گذاری در مالکیت های بزرگ انجام شده و افراد و تولیدکنندگان کوچک از این امکانات بی بهره بودند که راه اندازی شرکت های تعاونی تولید روستایی و شرکت های سهامی زراعی یکی از راه های کمک به تولیدکنندگان خرد است. به گفته وی، بر اساس برنامه ریزی انجام شده مقرر شده که ۲۶ شرکت تعاونی تولید روستایی در ۲۶ مرکز خدمات جهاد کشاورزی تأسیس شود. ابراهیمی پاک افزود: هدف گذاری برای سال آینده که طرح نظام نوین ترویج نیز اجرا شده است به ازای ۱۱۰ پهنه؛ حدود ۱۱۰ شرکت تعاونی تولید روستایی ایجاد خواهد شد. به گفته وی با اجرای این طرح ۳۵ هزار بهره بردار تحت پوشش قرار خواهند گرفت و در تولید نقش بسزایی خواهند داشت.

تولید داخل بر فراز واردات

نمودار تولید و واردات شکر از سال ۸۰ تا پایان بهمن ماه سال ۱۳۹۴ (ارقام به تن)

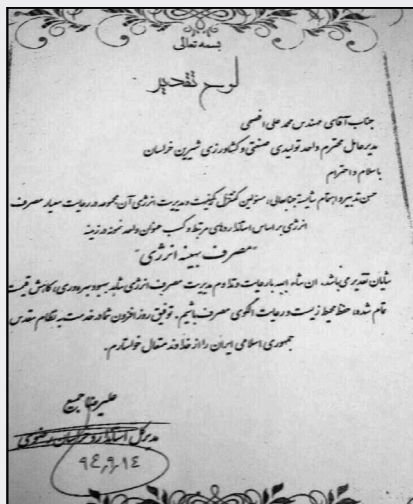
منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

آنهایی که تاریخ صنعت قند و شکر در ۴ دهه اخیر را در یاد دارند نیک می دانند که سال های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲ از سال های تأسف بار است که در نمودار این صفحه به خوبی دیده می شود. در این سال ها متأسفانه چند بازرگان کم شمار توانستند سوار بر اسب مرادی شوند که گروهی از مدیران میانی و حتی مدیران ارشد کم تجربه که البته برخی از آنها علاوه بر کم تجربه گری دارای خصلت های بدی نیز بودند از تولید داخل سبقت بگیرند. آمار سال ۱۳۸۵ و همچنین ۱۳۸۹ و ۱۳۹۱ که در نمودار دیده می شود باعث ناراحتی می شود. توجیه هایی مثل اینکه چرا مصرف کنندگان باید شکر گران قیمت داخلی مصرف کنند، کارخانه ها باید چابک شوند و... متأسفانه سیاستمداران را وادار به اشتباه کرد. همان طور که از نمودار می توان فهمید خوشبختانه در دو سال اخیر دوباره مسیر برگشت و تولید داخل از واردات جلو زد. نکته قابل اعتنا که در این نمودارها دیده نمی شود اراده سیاسی محکمی است که پشت تولید داخل ایستاده و ضعف و کژروی است که در سال های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲ راه را بر تولید داخل بست. آمار موجود در جدول نیز نشان می دهد در حالی که سال ۱۳۸۵ با جمعیت پایین تر شاهد ورود ۲/۵ میلیون تن واردات بودیم این عدد در سال ۱۳۹۴ به ۵۰۰ هزار تن رسیده است. یعنی در حالی که واردات فقط ۲۰ درصد واردات ۱۳۸۵ است اما قیمت ها نیز چندان جابه جا نشده است و نرخ تورم شکر نسبت به نرخ تورم عمومی و سایر کالاها بالا نرفته و کمبود نیز در بازار مشاهده نگردیده است.

واردات شکر خام بصورت ماهیانه از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۴

ردیف	سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تبر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۱	۱۳۸۵	۱۵۴	۹۴	۱۱۱	۲۰۵	۳۰۷	۱۹۲	۱۸۷	۲۲۳	۱۹۴	۲۹۸	۲۴۰	۲۷۶	۲۴۸۱
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۱۵۴	۲۴۸	۳۵۹	۵۶۴	۸۷۱	۱۰۶۳	۱۲۵۰	۱۴۷۳	۱۶۶۸	۱۹۶۵	۲۲۰۵	۲۴۸۱	۲۴۸۱
۲	۱۳۸۶	۲۳۶	۲۲۸	۱۱۲	۵۴	۱۱۱	۱۳۳	۶۱	۵۵	۶۵	۲۷	۵۰	۳۸	۱۱۷۰
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۲۳۶	۴۶۴	۵۷۶	۶۳۰	۷۴۱	۸۷۴	۹۳۵	۹۹۰	۱۰۵۵	۱۰۸۲	۱۱۳۲	۱۱۷۰	۱۱۷۰
۳	۱۳۸۷	۲۸	۲۹	۸۸	۸۹	۱۴۹	۱۷۳	۲۴	۶۸	۶۵	۱۲۶	۱۶۹	۹۳	۱۱۰۱
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۲۸	۵۷	۱۴۵	۲۳۴	۳۸۳	۵۵۶	۵۸۰	۶۴۸	۷۱۳	۸۳۹	۱۰۰۸	۱۱۰۱	۱۱۰۱
۴	۱۳۸۸	۱۱۹	۱۰۸	۵۷	۶۴	۴۲	۳۳	۹۴	۴۶	۴۵	۷۴	۱۲۲	۷۳	۸۷۷
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۱۱۹	۲۲۷	۲۸۴	۳۴۸	۳۹۰	۴۲۳	۵۱۷	۵۶۳	۶۰۸	۶۸۲	۸۰۴	۸۷۷	۸۷۷
۵	۱۳۸۹	۶۹	۱۰۷	۱۳۲	۲۳۴	۳۱۲	۳۳۰	۱۶۱	۱۱۲	۸۰	۶۳	۷۳	۱۳۲	۱۸۰۵
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۶۹	۱۷۶	۳۰۸	۵۴۲	۸۵۴	۱۱۸۴	۱۳۴۵	۱۴۵۷	۱۵۳۷	۱۶۰۰	۱۶۷۳	۱۶۷۳	۱۶۷۳
۶	۱۳۹۰	۰	۲۴	۱۲	۶۸	۳۰۱	۳۸۴	۳۱	۱۸	۱۷	۱۸۱	۱۴۲	۵۶	۱۲۳۴
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۰	۲۴	۳۶	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۳۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۲۳۴
۷	۱۳۹۱	۵۰	۶۹	۱۲۱	۵۵	۱۵۴	۱۹۶	۱۹۰	۳۷	۲۲۸	۱۵۱	۳۰۷	۱۲۳	۱۶۸۱
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۵۰	۱۱۹	۲۴۰	۲۹۵	۴۴۹	۶۴۵	۸۳۵	۸۷۲	۱۱۰۰	۱۲۵۱	۱۵۵۸	۱۶۸۱	۱۶۸۱
۸	۱۳۹۲	۸۸	۱۵	۸۸	۱۱۴	۶۱	۱۵۹	۲۰۷	۱۱۵	۱۴۶	۱۳۴	۲۲۵	۲۲۷	۱۵۷۹
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۸۸	۱۰۳	۱۹۱	۳۰۵	۳۶۶	۵۲۵	۷۳۲	۸۴۷	۹۹۳	۱۱۲۷	۱۳۵۲	۱۵۷۹	۱۵۷۹
۹	۱۳۹۳	۱۶۵	۱۳۷	۲۱۱	۵۷	۴۰	۶۷	۴۷	۱۹	۸۰	۰	۰	۰	۸۲۳
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۱۶۵	۳۰۲	۵۱۳	۵۷۰	۶۱۰	۶۷۷	۷۲۴	۷۴۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳
۱۰	۱۳۹۴	۰	۵۵	۱۱۸	۹۲	۱۲	۷۰	۱۰۷	۱۷۵	۱۰۵	۲	۵	۰	۴۹۲
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۰	۵۵	۱۷۳	۲۱	۳۳	۱۰۳	۲۱۰	۳۸۵	۴۹۰	۴۹۲	۴۹۷	۴۹۷	۴۹۷

۶۱۹

تبریک به شیرین خراسان

برخلاف آنچه گفته می شود که کارخانه های صنعت قند قدیمی هستند اما تجربه نشان می دهد که آنها نه تنها بازسازی و نوسازی شده اند بلکه با استفاده از تکنولوژی های روز می توانند حتی به عنوان واحد نمونه در مصرف بهینه انرژی نیز انتخاب شوند. کارخانه قند شیرین خراسان تولیدکننده قند و شکر از چغندر که توانسته است استانداردهای مرتبط با معیار بهینه مصرف انرژی را کسب کند از سوی اداره کل استاندارد خراسان رضوی لوح تقدیر گرفت. نشریه شکر برای کارکنان قند شیرین خراسان آرزوی موفقیت بیشتر دارد.

ماهنامه **شکر**

انجمن صنعتی کارخانه های قند و شکر ایران

زیر نظر شورای نویسندگان

صفحه آرا: علی صائم

تلفن و نمابر:

۸۸۹۶۹۰۳ - ۸۸۹۶۹۰۵۵

نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی

خیابان شهید گمنام - شماره ۱۴